

misli

*MESEC sveti sem od Krna
v hrib in po poljani
tiplje luč srebrna:*

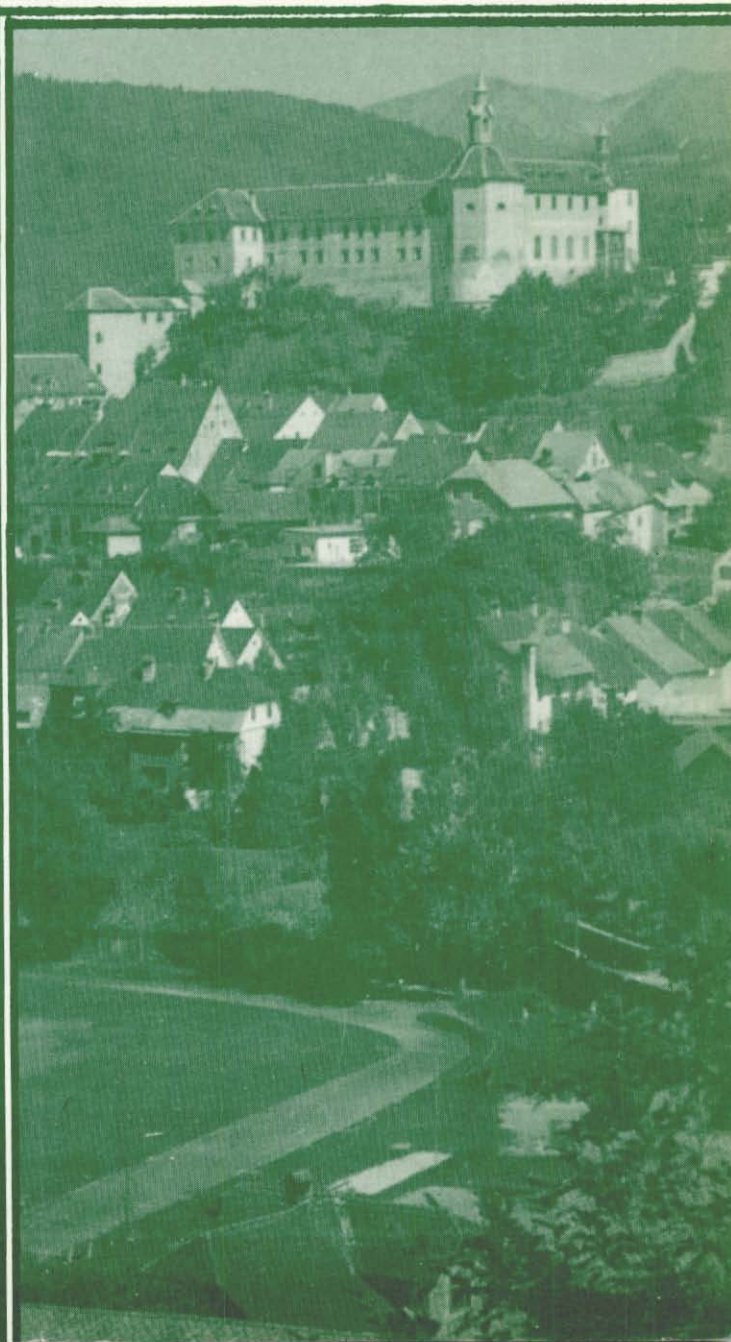
*"Solze vidim, štejem vdove —
kam pa skrili ste grobove,
kje vsadili svojim križ?"*

*— Kaj jih iščeš po poljani,
kaj za njimi v hrib tiščiš? —
Naši v n a s so pokopani,
mi smo njih nagrobni križ.*

/Rudolf Maister/

Slovenija
Moja dežela

THOUGHTS
LETO—YEAR 38
J U N I J
1 9 8 9

Naslovna slika: ŠKOFJA LOKA s svojim gradom, ki bi tudi vedel veliko o mučenju vrnjenih v juniju 45.

+ + +

JUNIJSKA številka naše revije je pred Vami — kot vsako leto ima njena vsebina poseben poudarek ob spominu na junij 1945. Zanimivo: tokrat smo lahko prav v tej številki poročali o Majniški deklaraciji 1989 in to iz ljubljanskega časopisa, prav tako o oznanilu komemoracije za pobitimi vrnjenci-domobranci v juniju 1945, ki bo pri Lipi sprave na ljubljanskih Žalah. Bi si mogli to še pred nekaj leti misliti? Domovina se prebujala kakor iz težkega spanja in njegove more — hvaležen sem iz srca vsem, ki doma tvegajo vse te podvige. Korajžni so, saj za enkrat je režim še vedno anopartijski ter ima v rokah vse, da si se vajeti nekako izmikajo iz rok KP po volji naroda, ki hoče svobodo in samoodločbo.

Ob vsem tem sem vesel, da so naše MISLI od vsega početka poudarjale načelno prav to, kar danes hočejo v matični domovini. Kot doma prodirajo s svojo idejo le s trdno vztrajnostjo, je bilo pri MISLIH treba volje in vere v resnico, ki ne sme molčati. Mnogi so v preteklih letih napovedovali prav zaradi načelnosti MISLIM nepriljubljenost pri novih naseljencih in upadanje naročnikov ter s tem hitrejši konec, a nič takega ni sledilo. MISLI so močnejše kot pred leti in še bodo oznanjale resnico, ki končno mora zmagati.

— Urednik in upravnik

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poština v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. je že došel iz ZDA in je spet na prodaj. Žal je drugi del pošel in nove izdaje najbrž ne bo. — Izdal Slovenian Research Center of America — Cena 12.— dolarjev.

SLOVENSKO SLOVSTVO — BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) — A. L. Ceferin (ed.) — Cena 11.— dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI — SLOVENIAN FOLK SONGS — A. L. Ceferin (ed.) — Cena knjižice z audio - kaseto vred 6.— dolarjev.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi, žepna izdaja. — Komac - Škrlić — Cena 12.— dolarjev.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE — Knjiga esejev Dr. Marka Kremžarja (Argentina) o preosnovi družbe. — Cena 10.— dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM — Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. — Cena vsem trem delom skupaj 12.— dolarjev.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. — Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh zajetnih knjig skupaj je 40.— dolarjev. (Posamezne knjige: 7.—, 9.— in zadnja 28.— dolarjev.)

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM, I. del. — Odlična študija razvoja dogodkov 1941 — 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos, izdala Samozaložba v Rimu. Cena 13.— dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNİK — Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika v Angliji Msgr. Ignacija Kunstlja. Cena 2.— dolarja.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO — Izjave prič o teharških dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. — Cena 2.— dolarja.

V ROGU LEŽIMO POBITI — Opisuje Tomač Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. — Cena 2.— dolarja.

PISMA MRTVEMU BRATU (cena 12.— dol.), topli spomini na brata; **PRED VRATI PEKLA** (cena 8.— dol.), o zaporih po vojni - F. Sodja CM

VOJNA IN REVOLUCIJA — Roman Franka Blkviča na 708 straneh je izšel v Argentini — Cena broširani knjigi je 15.— dolarjev.

ČASOMER ŽIVLJENJA — Avtobiografska razmišljanja je zapisal Lev Detela, Avstrija. Knjiga je izšla v Argentini — Cena 13.— dolarjev.

CERRO SHAIHUEQUE — Pisatelj je naš argentinski planinec Vojko Arko in to ni njegova prva knjiga o gorah. — Cena 10.— dolarjev.

misli

(THOUGHTS) — Religious and Cultural Monthly in Slovenian Language — Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established)

leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia — Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A'BECKETT ST. KEW, VIC. 3101 — Tel.: (03) 861 7787 — Poštni naslov: MISLI, P.O. BOX 197, KEW, VIC. 3101 + Naročnina za leto 1989 (Subscription) \$ 8.—, izven Avstralije (Overseas) \$ 15.—; letalsko s posebnim dogovorom. — Naročnina se plačuje vnaprej — Poverjenišvo MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo — Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema — Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing) Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 — Tel. (03) 387 8488

božje

misli

in

človeške

Leto

38

Št.

6

JUNIJ 1989

VSEBINA:

Vetrinjski psalm — spesnil

Dr. Tine Debeljak — stran 129

Ob shodu solidarnosti —

Majniška deklaracija 1989

— Iz "Družine" — stran 131

Zvestoba rodu

— Dr. M. Kremžar — stran 132

Ob 300-letnici Slave vojvodine

Kranjske — P. Tone — stran 133

Slovenski nagelj — pesem

/glasbeni natečaj/ — stran 135

Krvavi junij in Usodne odločitve

— Z. H. — stran 136

Središče sv. Družine, Adelaide

— P. Janez — stran 139

V sencí noči — Odlomek iz

romana "Izdani bataljoni"

— Jože Krivec — stran 140

Izpod Triglava — stran 142

Sveto pismo v našem slovstvu —

F. Prešeren — nejeveren in veren

— P. Tone — stran 144

Središče svetih Cirila in Metoda,

Melbourne

— P. Bazilij — stran 146

Premakljivi svečnik — roman

— Lojze Kozar — stran 148

Naše nabirke — stran 148

15. koncert mladine — stran 149

Zdaj je čas — pesem

— Pavla Gruden — stran 151

Središče svetega Rafaela, Sydney

— P. Valerijan — stran 152

V spomin ob Lipi sprave

— Oglas v "Družini" — stran 153

Z vseh vetrov — stran 154

Kotiček naših mladih — stran 156

Križem avstralske Slovenije

— stran 157

Smeh je zdrav celó ob sodobni

ljudski modrosti . . . — stran 160

VETRINJSKI

DR. TINE DEBELJAK

PSALM

S hizopom jih pokropi,
z vejico roženkravta in rožmarina,
z blagoslovljeno vodo slovenskega spomina!

Njih rane — kot škrlat krvave —
bolj kot rosa se bodo iskrile,
na ostrih rezinah trave,
bolj kot srež se bodo svetile
na trnih nočne goščave,
kjer šla je njih bosa pot skoz brinje,
da visoko v nebo se vstopi
kot cesta zvezd za vek iz veka —
v bleskih ran žareči Geniji
Ljubezni Domovinke!

Vetrinke!
Tabor brezdomnega Človeka!
Sramoten žig v čelo Evropi!
Tenčica črna čez lice Sloveniji!
Nož skozi srce Materinke!
Vetrinke!
Joj!
S hizopom jih pokropi!

Vetrinke!
Tabor izdanega Človeka!
Sramoten žig v čelo Evropi!
Tenčica črna čez lice Sloveniji!
Nož skozi srce Materinke!
Vetrinke!
Joj! Joj!!
S hizopom jih pokropi!

S hizopom jih pokropi
te slovenske bataljone,
vriskajoče iz zmag,
zdaj na vetrinjski poljani
brez orožja
kot človek nag,
le Milost Božja
jih drži na dlani.
Z vero v Albijone
in v njih besede,
so šli v vojaške rede,
stopili na kamijone —
a z drvečega teka
pojoči tropi
so pali v muke Smrti,
kot so kazali načrti
izdaje gostinje.

S hizopom jih pokropi,
z vejico roženkravta in rožmarina,
z blagoslovljeno vodo slovenskega spomina,
to slovensko vojsko
in njih muko herojsko!
Njih rane — kot škrlat krvave —
bolj kot sneg se bodo blestele od Slave
na našem nebu v lesketu
v vek iz veka
kot mavrica po vesoljnem potopi —
v bleskih ran žareči Geniji
Ljubezni Domovinke!

► S hizopom jih pokropi —
te mrtvaške križevopotce,
nage mučenike
skozi ječ krike,
povezane kot na povodce
na blede žice,
zasramovane, zapljuvane v lice,
zlakotnele, poniževane,
na vretena natezane,
razčetverjene in razrezane
in v srce zaklane,
pognane v hribe
pod nože kot pod gole šibe,
tirane nad brezen obronke
s telesi kot rože potonke,
a s streli v vratove
vržene v podzemskie rove,
v jame in prepade,
med kamenje in gade,
kopa h kopi,
krvava reka . . .
O, zemlja slovenska,
kdaj boš zrna semenska
dvignila iz jame katynje?

Vetrinje!
Tabor ubitega Človeka!
Sramoten žig v čelo Evropi!
Tenčica črna čez lice Sloveniji!
Nož skozi srce Materinje!
Vetrinje!
Joj! Joj!! Joj!!!
S hizopom jih pokropi!

Vetrinje!
Tabor spečih vojščakov:
zagrinja jih Zemlje plast,
ležeče ob Matjažu v pričakujočem krogu,
da vstanejo z njim, ko odpre jim Čas veka
v Ponos in Čast

Sloveniji!
Evropi!
Svetu!
Bogu!

Ob shodu solidarnosti

Majski izziv z majsko deklaracijo na Kongresnem trgu v Ljubljani

To poročilo je objavil verski tednik "Družina" dne 21. maja letos. Govori o shodu, ki je bil sicer od oblasti prepovedan, pa je pod drugim imenom le zbral tisoče zavednih Slovencev. "Misli" so o tem na kratko poročale na strani 106 majske številke.

Po sedemdesetih letih od prve majske deklaracije leta 1917, ki je bila naš klic po suverenosti, po svobodnem odločanju lastne bodočnosti, je to zborovanje izrazilo voljo naroda z novo majniško deklaracijo 1989. Slovenski narod hoče konec štirih desetletij tlačanstva totalitarnemu političnemu sistemu, ki ni izpolnil visokih obljub svoje krvave revolucije, ampak Slovence nijo usužnjil in potisnil na rob propasti.

Ob našem veselem dogodku – Bog daj, da bi dosegel svoje namene! – sem se zamislil: Kaj se niso prav za to borili v času revolucije naši protikomunistični borci, ko so mnogi slepo verjeli obljubam in so danes samo razočarani? Kaj niso prav zato tudi strahotno umirali že po končani vojni? Slava jim! Njih žrtve le niso bile zastoj, dasi je vzelo štiri desetletja, da so dozorele...

REKLI so in zapisali o tistem 15-tisočglavem shodu na Trgu osvoboditve, v ponedeljek 8. maja, da ni "protestno zborovanje", nikakršen miting, temveč javna in razširjena seja slovenske mladine. Poudarili so prireditelji, da je shod v znamenju nejevolje zaradi aretacije Janeza Janša, nastopajoči pa so razgrnili pred javnostjo, kar žuli današnjega slovenskega človeka. Naj bo že kakorkoli, shod na bivšem Kongresnem trgu – med uršulinsko cerkvijo, pravno fakulteto ter Slovensko filharmonijo – je spominjal na nekdanji evharistični kongres tako po množičnosti kakor tudi po spodbujanju k narodni solidarnosti.

Veliko govornikov se je zvrstilo. Spregovorila sta tudi dva zastopnika gibanja, ki se je nedavno oklicalo za "krščansko socialno gibanje". Franc Miklavčič je v svoj temeljiti pretres naše družbene stvarnosti v preteklosti in sedanjosti vključil tudi dejstvo prvih povojnih političnih zapornikov, med katerimi je bilo tudi veliko duhovnikov in redovnikov – "bili so v ječah za prazen nič". Drugi zastopnik krščanskega socialnega gibanja je bil Viktor Blažič; obžaloval je, da so se ponovno vrnili "svinčeni časi" za slovenskega človeka, da oblast svojih krivic kar noče priznati in popravljati, da se za opozorila množic ne zmeni... Odbor za varstvo človekovih pravic je podprlo na tisoče podpisnikov in delovnih organizacij, kar je dokaz narodove prebujenosti, ki se je ne da več kratiti.

Dolgo verigo govornikov je sklenil pesnik Tone Pavček ter prebral tako imenovano majniško deklaracijo, ki so jo podpisale vse nove ustanovljene politične zveze in nekatera društva. V deklaraciji se zavzemajo predvsem za suverenost slovenskega naroda, v povezavi z južnoslovanskimi in drugimi evropskimi narodi ter za človeka vredno življenje.

Iz Celovca so javnemu shodu poslali solidarnostno

izjavo tudi sodelavci in uredniki vseslovenske revije Celovski Zvon ter člani skupine "Slovenščina, moj jezik". V tej izjavi se podpisniki zavzemajo za spoštovanje dostojanstva slednjega človeka, za resnično svobodo, za neokrnjen čut pravičnosti. V sklepu pravijo: "Prisrčno vas pozdravljamo ter kličemo k upanju, saj je nad to resničnostjo še višja resničnost, zoper katero človeški ključni ne morejo nič."

Fotokopija iz ljubljanskega "Dela" 10. maja 1989.

Majniška deklaracija 1989

Nesporazumi, provokacije in tudi odkrite sovražnosti, ki jih danes doživljajo Slovenci v Jugoslaviji, nas prepričujejo o prelomnosti sedanjega zgodovinskega trenutka in nas obvezujejo, da v jasni obliki izrečemo svojo voljo, iz katere sledijo dejanja v prihodnosti.

Podpisniki te listine izjavljamo in sporočamo:

1. **da hočemo** živeti v suvereni državi slovenskega naroda;

2. **kot suverena država** bomo samostojno odločali o povezavah z južnoslovanskimi in drugimi narodi v okviru prenovljene Evrope;

3. **glede na zgodovinska prizadevanja slovenskega naroda za politično samostojnost je slovenska država lahko utemeljena le na:**

- spoštovanju človekovih pravic in svoboščin,
- demokraciji, ki vključuje politični pluralizem,
- družbeni ureditvi, ki bo zagotavljala duhovno in gmotno blaginjo v skladu z naravnimi danostmi in v skladu s človeškimi zmožnostmi državljanov Slovenije.

Društvo slovenskih pisateljev, Slovenska demokracijska zveza, Slovenska lmečka zveza, Slovensko krščansko socialno gibanje, Socialdemokratska zveza Slovenije, 8. maja 1989.

Zvestoba rodu

DR. MARKO
KREMŽAR

„ZDOMEČ“ je zvest svoji domovini. Kaj pa njegovi otroci in potomci, ki so rojeni v tujini?

Zvestoba je sad ljubezni, pa tudi samozvesti in zdravega ponosa. Pomeni, da sem zvest neki vrednosti ali osebi, ker jo cenim nad trenutno korist, ker se zavadam pravice in dolžnosti do „svojega“ in ker nočem prelomiti dane obljube ali zavreči zaupane mi dobrane.

Zakonca sta si zvesta iz prav teh razlogov in enako otroci svojim staršem in preko njih svojemu rodu. To so vezi, ki povezujejo osebe v družino, pa tudi družine v narod. Kje in kdaj je teh vezi konec in ali jih smemo pretrgati — brez krivde? Kdaj?

Kristjan ve, da spremlja ljubezen človeka ne le do groba, marveč tudi v večnost. Vse drugo zapustimo, ljubezen vzamemo s seboj . . . Občestvo svetnikov, o katerem molimo v apostolski veri, je občestvo ljubezni živih in rajnih. Če pa sega krepost ljubezni celo preko groba, čemu naj bi se ustavljala ob razdaljah in mejah?

Ko smo odhajali kot begunci v neznano tujino, ni smo puščali za seboj ljubezni do slovenstva. Iz njega smo rasli in še rastemo, četudi raztreseni po svetu. Nikdar ni bil naš namen obubožati narod za naš doprinos pri skupnem delu, nasprotno, hoteli smo narodu in svojim družinam ohraniti vrednote, katere je ogrožal naval komunističnega nasilja.

Dediščino preteklih rodov smo sprejeli, iz nje živeli in jo bogatili z lastnimi napor, pa tudi z zgledom in zaslugami tistih, ki so med potjo onemogli ali so bili žrtvovani zaradi svoje zvestobe istim narodnim in verskim vrednotam.

Jasno je, da smo starši dolžni otrokom te vrednote predajati, privzgajati, pojasnjevati, približati; dolžnost otrok pa je sprejeti, kar so preko staršev lepega in plemenitega prejeli, ter postati istočasno zavestem ud Cerkve in krepak člen v verigi svojega rodu.

Za ljubezen in za zvestobo ni meja.

Kaj pa odnos do države, v kateri živimo in katere

državljeni so naši otroci, če ne tudi mi?

Država je družba, ki ureja koristi državljanov in prebivalcev njenega ozemlja. Dolžni smo ji spoštovanje zakonov, pošteno delo, sodelovanje pri družbeni ureditvi in državni obrambi. Vendar država ne sega nikdar preko stvarnega področja koristi. Te se morejo spremeniti. Zato človek more zamenjati državo — a naroda ne.

Narod, ki živi v tej ali oni državi, je naravna skupnost, povezana med seboj in s svojimi koreninami po vezeh, ki so globlje in svetlejšje od golih koristi. Teh vezi človek ne more pretrgati brez težke škode zase, pa tudi za družbo, v katero se hoče pretopiti. Celo družba potrebuje moralno zdravih oseb in ne izkoreninjenih posameznikov.

Državi smo dolžni spoštovanje — a narodu ljubezen.

Izdaja vsake ljubezni pomeni obubožanje predvsem za tistega, ki jo je izdal. Res, vsi smo bolj revni, kadar nas ta ali oni rojak zapusti, ker mu je „breme slovenstva“ postalo pretežko. A praznine, ki si jo je s tem v sebi ustvaril odpadli sam, mu ne more napolniti nobena družba.

Človek je rojen po božji volji kot enkratna oseba, v določenem času, v določeni družini, v določenem narodnem občestvu. Le to je „naše“. Ta božji dar moremo le sprejeti ali zavreči. Zamenjati ga — ni v naši moči. Odgovarjali bomo za to, kar smo, in ne, za kar bi radi bili.

Mladina, ki raste iz slovenskih družin v svetu, je neločljivo povezana z narodnim občestvom, po vezeh ljubezni, dokler goji v sebi ponosno in samozavestno zvestobo do lastnega rodu; dokler odkriva in pogloblja vrednote, katere ji je, po zvestobi preteklih rodov, zaupal Stvarnik.

Ob 300-letnici SLAVE VOJVODINE KRANJSKE

V ČASU, ko na Kosovem polju kar precej nazorno praznujejo 600-letnico znamenite bitke, se tudi nam, "nomadom s severa" (tako nas zadnje čase imenujejo tam, "kjer Donava bistra pridruži se Savi"), ponuja priložnost praznovanja. Ne gre ravno za bitko, ampak za zbornik petnajstih znamenitih knjig v štirih zvezkih z naslovom *Die Ehre des Hertzogthums Crain – Slava vojvodine Kranjske* in z letnico 1689. Avtor tega za našo rodno domovino tako važnega dela je Janez Valvasor.

Valvasor se je rodil 28. maja 1641 v Ljubljani. Pripadal je plemiški družini, ki je prišla v naše kraje iz severne Italije. Mladost je preživel na Medijskem gradu pri Litiji. Šolal se je v jezuitskem kolegiju v Ljubljani. Svojevrstno izobrazbo so mu dala potovanja po Nemčiji, kamor je odšel z osemnajstimi leti. Za nekaj časa se je pridružil vojakom grofa Nikolaja Zrinjskega in tako sodeloval v bojih proti Turkom. Zatem je spet nekaj let potoval po deželah Evrope in Severne Afrike. Kakšne namene je imel s temi potovanji, nam on sam nazorno razloži: "Gola vedočnost me je nekaj let vodila daleč naokoli ne le po Evropi, ampak tudi po Afriki . . . Tako sem marsikatero stvarco z lastnimi očmi in rokami spoznal . . . Kjerkoli sem mogel zvedeti za vedoželjnega moža, tja sem se napotil in nobena pot mi ni bila predolga, nobena nevarnost prevelika, noben trud prenaporen; upanje, da se utegnem česa nenavadnega naučiti in kaj takega zvedeti, mi je sladilo vse bridkosti."

Leta 1672 se je Valvasor vrnil domov z namenom, da si ustvari družinsko življenje. Po poroki je kupil grad Bogenšperk pri Litiji in se v njem ustalil. Kot ga je prej želja po znanju in odkrivanju zanimivosti vodila po tujih deželah, se je zdaj posvetil študiju in raziskovanju svoje domovine. Najbolj ga je prevzela narava s svojimi zanimivostmi. Sam trdi, da se od narave še nihče ni toliko naučil, da ne bi ostal njen učenec. Raziskoval je kraške jame s ponikalnicami. Cerkni-

**Tako je upodobljen Valvasor
v svoji Slavi vojvodine kranjske**

škemu jezeru se je posvetil s tako vnemo, da ga je prav raziskovalno delo na tem področju uvrstilo med člane Kraljevske družbe v Londonu (Royal Society). Zanimali so ga rudniki in fužine, gore in vinogradi, studenci in toplice. Meril je višine gora, poskušal znanstveno razložiti razne naravne pojave. Plemiči, trgovci in drugi ljudje višjih slojev so živeli podobno kot drugi po Evropi, zato je iskal pravo podobo svoje domovine med preprostim ljudstvom. Zanimali so ga običaji, verovanja, navade, hrana, obleka, kmečka opravila . . . Ustavljal se je v mestih, trgih, samostanih, gradovih, cerkvah in taborih. Poleg vsega tega je bil Valvasor tudi velik ljubitelj knjig. Njegova knjižnica na gradu Bogenšperk je obsegala okoli 10.000 knjig, zlasti zgodovinskih, zemljepisnih, potopisnih, kartografskih in matematičnih del je bilo veliko.

Vse to kar je Valvasor pri svojem raziskovalnem delu odkril, zapisal v svoj dnevnik in celo narisal, ni ostalo le zakopan zaklad. Na svojem gradu je uredil bakroreznico in tam zaposlil risarje, bakrorezce in tiskarje. Da bi ga spremljal božji blagoslov pri njegovem delu, je najprej izdal *Pasijonsko knjižico* (1679), ki jo sestavlja naslov in šestnajst bakrorezov s prizori iz Kristusovega trpljenja. Istega leta je izdal *Topografijo sodobne vojvodine Kranjske*, ki je nekak album s tristo devetnajstimi bakrorezi mest, trgov, samostanov

BOGENŠPERK pri Litiji, Valvasorjev grad danes (foto J. Primožič) in upodobljen v njegovi Slava vojvodine Kranjske pred 300 leti. V gradu je uredil Valvasor bogato knjižnico ter tudi bakroreznico, ki je pripravljala slike za njegova dela. Ker se je s svojimi deli zadolžil, je moral grad prodati, knjižnica pa je bila prodana v Zagreb, ker v Ljubljani ni bilo zanjo dovolj zanimanja.

in gradov na tedanjem Kranjskem. Zatem si sledijo: Topografija lamberskih gradov (1679), Ovidove Metamorfoze (1680), Topografija sodobne nadvojvodine Koroške (1681), Topografija salzburske Koroške (1681), Prizorišče človeške smrti v treh delih (1682). Pri svojih topografijah se je Valvasor oprl na nemške vzore. Neposreden pobudnik in vzornik mu je bil nemški topograf Matevž Merian, ki je v enem svojih del zapisal tudi tole: "Slavna vojvodina Kranjska potrebuje moža, a ta pomoči in podpore, da bi sestavil kroniko ali vsaj oris ter s to plemenito deželo, ki ne leži v kakem majhnem kotu, kakor si to predstavljajo nekateri tujci, bolje seznanil inozemce in tudi tuzemce, zakaj celo mnogi Kranjci vedo malo povedati popotniku o svoji deželi." Valvasor se je resnično potrudil, da bi tej želji nemškega topografa ustregel, a še važnejša pri tem je bila resnična ljubezen do domače dežele.

Prvotne Valvasorjeve načrte je spremenil Janez Ludvik Schönleben, priznan cerkven dostojanstvenik, ki je z izdajo prirejenega Hrenovega lekcionarja leta 1672 prekinil literarni molk (pred tem več kot pol stoletja ni izšla nobena slovenska knjiga). Poleg tega je napisal več deset latinskih in nemških del s področja retorike, teologije, zgodovine, filozofije in dramatike. Začel je s pisanjem Kranjske kronike, a je izdal le prvi del z naslovom Stara in nova Kranjska (1681), ki popisuje zgodovino do leta 1000. Za natančno topografijo nove Kranjske je želel, naj bo to delo drugega, ki naj vso deželo prebrska in pregleda na lastne oči in to potem opiše.

Valvasor je sprejel Schönlebenovo zamisel, a si je naredil svoj načrt, kako bo vsestransko predstavil svojo domovino. Za to delo si je pridobil pomočnika,

urednika in lektorja Erazma Franciscia. Še bolj vneto se je lotil zbiranja gradiva in obiskoval kraje, kjer se je dogajalo kaj zanimivega. Le v letu 1683 je za nekaj mesecev prekinil svoje delo, ko je vodil vojsko kranjskih deželnih stanov v boju proti Turkom in ogrskim upornikom.

Po letu 1685 je Valvasor začel uresničevati svoje življenjsko delo. Gradivo za posamezne knjige je pošiljal v Nürnberg, kjer je Francisc ne le nadzoroval tisk ampak tudi popravljaj jezik in oblikoval slog. Na Valvasorjevo željo je dodajal tudi opombe in včasih brezpotrebne pripovedi; po predhodnem dogovoru je precej samostojno obdelal starejšo zgodovino. V jeseni leta 1689 je bilo delo končano. Šele v tem Valvasorjevem delu prevladuje besedilo, ilustracije (teh je čez 500) pa služijo ponazoritvi besedila. Vse skupaj je pisano v nemščini, le krajevna imena so napisana tudi slovensko. Naslov je precej dolg, začenja pa se takole: "Slava vojvodine Kranjske, to je, resnična, temeljita in prava lega in ustroj te v marsikateri stari in novi zgodovinski knjigi sicer pohvalno omenjene, vendar doslej še ne prav popisane rimsko - cesarske sijajne dedne dežele, ki jo je sedaj s popolnim in izčrpnim popisom vseh njenih pokrajin, dolin, polj, gozdov, gora, tekočih in stoječih voda . . ." V petnajstih knji-

gah najdemo: staro zgodovino Kranjske, izčrpen naravoslovni opis dežele, predstavitev narodov na Kranjskem, opis jezika, noše, običajev in navad v deželi, zgodovino verovanja, popis svetnikov in cerkvenih dostojanstvenikov, ki so povezani s Kranjsko, zapis o ustavni in upravni ureditvi ter o vladarjih dežele, zgodovino gradov, literarno zgodovino, opis turških in krščanskih obmejnih krajev na Hrvaškem in še in

Tej znameniti zbirki je Valvasor podaril tudi večino svojega imetja, saj ga je zaradi zadolženosti moral prodati. Preselil se je v skromno hišo v Krškem in tam tudi umrl septembra 1693 v 53. letu starosti. Pokopan naj bi bil v družinski grobnici v medijski grajski kapeli, ki pa je danes v podobnem stanju kot ljubljansko Navje (grobovi nekaterih naših narodnih velikanov): v popolni zanemarjenosti in razpadanju ter brez varuha pred uničevalci naših spomenikov.

Valvasor je s svojo Slavo vojvodine Kranjske predstavil našo deželo svetu v takratnem znanstvenem duhu Evrope. Evropski enciklopedisti in topografi

so njegovo delo sprejeli in uporabljali, doma pa ni bilo nanj pravega odziva. Šele Linhart (tudi on se je lotil zgodovinopisja) mu je dal pravo priznanje. Še dolgo potem je bila Valvasorjeva zbirka glavni priročnik za slovensko zgodovino. Tudi literati so zajemali iz njegovega dela: Prešeren (Povodni mož, Krst pri Savici), Trdina (Bajke in povesti o Gorjancih), Jurčič (Jurij Kozjak), Aškerc s svojimi baladami . . .

Slava vojvodine Kranjske je doživela ponatis leta 1877 in 1973. Prevedene odlomke lahko najdemo v različnih izdajah Valvasorjevega berila. O Valvasorju so zadnje čase pisali Mirko Rupel, Emilijan Cevc, Branko Resip. . . Pred kratkim ga je na novo ovrednotil Branko Resip s svojo doktorsko disertacijo **Kranjski polihistor Janez Vajkard Valvasor** (iz nje sem zajemal snov za ta zapis); izšla je pri Mladinski knjigi leta 1983. Za 300-letnico Valvasorjeve smrti pa nameravajo izdati celoten slovenski prevod Slave vojvodine Kranjske, saj to delo tudi danes še ni povsem zastarelo.

P. TONE

SLOVENSKI NAGELJ

Nagelj slovenski po svetu cveti,
lepše cvetlice na tujem pač ni.
Vihar domovine ga v svet je spihljaj,
a zvest koreninam on je ostal.

Za dom cveti, za dom dehti,
po soncu stremlji, mu svobode želi.

Povezal daljave, ceste sveta,
kjer kri se pretaka naš'ga srca.
Orkan pod Triglavom pomiril se bo,
vrne se nagelj v svojo zemljo.

Za dom cveti, za dom dehti,
po soncu stremlji, mu svobode želi.

Uvene mu cvet, vihar še divja,
mu zemlja bo priča živ'ga srca.
Pomlad ga prikličje zopet nazaj,
cvetoče dehtenje, živ spet bo maj.

Za dom cveti, za dom dehti,
po soncu stremlji, mu svobode želi.

Pesem SLOVENSKI NAGELJ je dospela na naše uredništvo iz Nemčije (Stuttgart) s prošnjo za objavo in pripisom: Iščemo rojaka-izseljenca, ki bi pesem uglasbil, da bi postala naša popevka. Poseben poudarek naj bi bil na refrenu. O najboljši melodiji bo odločal poseben odbor, zmagovalec pa bo prejel honorar 1000.— DM (500 US dolarjev).

MISLI bodo rade volje posredovalec pri tem natečaju, če je tudi med nami v Avstraliji kaj komponistov, ki bi sodelovali. — Urednik

Slovenija

Moja dežela

KRVAVI JUNIJ ~~———— Z. H. ————~~ IN USODNE ODLOČITVE

ŠE nekaj mesecev in svetovni tisk bo ob 50-letnici druge svetovne vojne ponovno obujal spomine na grozodejstva. Napad na Poljsko, ki je uradni začetek mednarodnega spopada, je Hitlerju v veliki meri omogočil Stalin s podpisom nenapadalne pogodbe med Nemčijo in Sovjetsko zvezo. Ta pogodba, sklenjena dne 23. avgusta 1939, je vsebovala tudi tajne podatke o delitvi Evrope.

Sovjetska zveza ni le dopustila Hitlerju njegov krvoločni napad nad Evropo, temveč je pri njem tudi sodelovala. Dne 17. septembra 1939, na dan ko so nemške čete zasedle Varšavo, je Stalin ukazal rdeči armadi pohod na Poljsko. Dva dobra meseca kasneje, dne 30. novembra 1939, so Sovjeti napadli Finsko, s katero so zaradi svoje nevednosti morali skleniti 13. marca 1940 premirje. Junija 1940 so Sovjeti zasedli Litvo, Estonko in Letonsko ter vse tri države priključili ZSSR kot sovjetske republike. Hitler je imel proste roke na zapadu in evropske države so druga za drugo postale žrtve nacističnega nasilja.

Jugoslavija je prišla na vrsto aprila 1941. Poizkusi proglasiti se in ostati nevtralen, kot na primer Švedska, so se izjalovili. Dne 6. aprila 1941 so nemška letala bombardirala Beograd. Ena prvih smrtnih žrtev je bil Korošček naslednik dr. Kulovec. Hitlerjeve divizije so brez sleherne vojne napovedi vdrle v Jugoslavijo s severa in vzhoda.

Jugoslovanska vojska ni nudila nemškim četam nobenega odpora. Za Hrvate je napad na Jugoslavijo ustvaril priliko razglasiti samostojno hrvatsko državo. Slovenski študentje prostovoljci, ki so dospeli v Zagreb rano zjutraj na veliki petek 1941, so se morali že popoldne, ko so Nemci vkorakali v mesto, razbežati na vse strani, da so se izognili ustaškemu navdušenju.

Za Slovenijo je bil veliki petek 1941 začetek ene najbridkejših zgodovinskih dob našega naroda. Kot da bi ne bilo dovolj, da so nas zasedli in razkosali Nemci, Italijani in Madžari, se je Komunistična partija odločila izrabiti ta obupni položaj za izvedbo družbene revolucije, ki naj ji zagotovi popolno politično oblast po končani svetovni vojni. Partija se je zavedala, da bo mogla uspeti v takem načrtu le, če izvede revolucijo pod krinko narodno osvobodilne borbe. V ta namen ji je bilo potrebno dvojno: najprej — naprtati krivdo za nesrečo, ki je doletela slovenski narod, predvojnemu političnemu sistemu ter njegovim vodi-

teljem; in potem — prilastiti si monopol nad narodno-osvobodilnim pokretom, zlasti še s tem, da vsakega nasprotnika političnega komunizma ožigosa kot narodnega izdajalca, ki ga kot takega ima pravico tudi fizično likvidirati.

Ta partijska zagrizenost in nespoštovanje političnih nasprotnikov se je prav kmalu spremenila v fizično nasilje — ne proti okupatorju, temveč predvsem nad Slovenci, ki se niso strinjali s komunistično ideologijo in taktiko. Slovensko podeželje se je moralo zateči po začetnih umorih in požigih k samoobrambi v obliki Vaških straž in pozneje Slovenskega domobranstva.

Komunistična politična zagrizenost in zločinska brezobzirnost je dosegla svoj višek junija 1945, že po končani vojni, ko so komunisti na najbolj nečloveški način pobijali izdajalsko vrnjene domobrance. Največji in najgrši bratomorski zločin je postal uradna tajnost, za katero partija molči in o njej noče nič vedeti.

Bilo je potrebno preko štirideset let, da se je narodna vest začela prebujati. Slovenska mladina, ki je bila rojena in vzgojena pod komunističnim režimom, a razočarana nad partijsko krutostjo, politično in gospodarsko nesposobnostjo, odklanja uradno tolmačenje zgodovinskih dogodkov in išče resnico. Ta resnica ji je potrebna kot vodilo v bodočnost.

Slovenski narod, katerega obstoj je danes ogrožen v takozvani narodnostni državi bratskih narodov, stoji danes ponovno pred usodnimi odločitvami, kot je stal leta 1941 in 1945.

Zamejski tisk in njegovo prikazanje ter analiza dogodkov pred petdesetimi leti, ki so neposredno v zvezi z današnjim političnim položajem v domovini — ali ni dospelo v roke mlademu rodu, ali pa je bilo takoj ožigosano kot politična propaganda narodnih izdajalcev. Zato nas ne sme presenetiti, da je bila knjiga dr. Franceta Bučarja "Usodne odločitve", ki je izšla v Ljubljani v novembru 1988, takoj razprodana.

Bučarjeve "Usodne odločitve" so eden prvih "domačih" poizkusov "nepriustransko" predstaviti probleme, ki jih slovenski narod soočuje od leta 1941 dalje.

Nedvomno je dr. Bučar strokovno usposobljen za tako delo. Kot partizan med vojno, šef kabineta pri podpredsedniku vlade dr. Marjanu Breclju, kot tajnik zbora v skupščini Slovenije in od leta 1963 do 1978

kot profesor za javno upravo na pravni fakulteti univerze v Ljubljani, si ni le pridobil pogled v notranje delovanje Partije, temveč tudi znanstveno podlago za to svoje delo. Z njim bo marsikateremu partijcu, zlasti pa uradnim partijskim zgodovinarjem, povzročil glavobol ali pa izpraševanje vesti.

Pisatelj, ki je sam leta 1978 postal žrtev politične nestrpnosti, ko je bil odstranjen s pedagoškega dela in celi dve leti odpuščen iz službe "z najvišjo možno disciplinsko kaznijo", zasluži vse naše priznanje za pogum, ki je bil potreben za tako pisanje, kakor tudi za prizadevanje biti čimbolj nepristranski. To se mu vedno sicer ni posrečilo, zlasti z ozirom na domobrance, ki jih pač gleda še vedno – imam občutek – iz svojega medvojnega partizanskega videvanja.

Izid njegove knjige v domovini ni noben dokaz politične demokracije, temveč predvsem odpora, razočaranja ter narodne zaskrbljenosti, česar partija ne more niti kontrolirati niti zatreti.

Bučarjeve "Usodne odločitve" so pomembno delo zlasti iz dveh vidikov.

Najprej so "pravna" analiza slovenskega političnega položaja od leta 1941 dalje. So pa prav tako tudi politično-gospodarska analiza sedanjosti z vidika narodnostnega obstoja.

Dva pomembna zaključka sta neizogibna, če bralec pazljivo sledi pisateljevemu razglabljanju.

S pravnega stališča "Usodne odločitve" potrjujejo zgodovinsko ugotovitev in trditev nekomunistov, da je partija leta 1941 iskala predvsem politično oblast, si jo je tudi nepravno prilastila ter si jo tudi nepravno obdržuje.

Naj navedem samo nekaj citatov iz Bučarjeve knjige:

"Da je Partija imela OF za svoje taktično sredstvo, so pokazali tudi nadaljni dogodki, zlasti ko ji je uspelo, da je vse svoje partnerje v OF podredila svoji politiki in jim odvzela celo organizacijsko samostojnost." (stran 60).

"Partija je znala taktično izkoristiti položaj, ki je nastal z okupacijo, znala pa je tudi zelo večje ustvarjati razmere, ki so ljudi same po sebi silile v partizane." (stran 67)

"Na tretji seji Vrhovnega plenuma OF (15. septembra 1941) se je plenum razglasil za slovenski narodno-osvobodilni odbor (SNOO), ki "v času osvobodilne vojne edini predstavlja, zastopa, organizira in vodi slovenski narod na vsem njegovem ozemlju". Ob tej priložnosti je izdal tudi prve "revolucionarne zakone".

(...) Tako je plenum OF sebe razglasil za edinega in najvišjega narodnega predstavnika in temu ustrezno zahteval zase tudi vse prerogative, ki takemu najvišjemu organu gredo.

(...) To je tipično revolucionarni akt, ki mu manjka sleherna legitimnost." (stran 62)

"Boj proti poskusom nasprotnikov Partije, da bi ustanovili svojo organizacijo, je dosegel svoj vrh v tajnem navodilu, ki ga je Partija zaupno izdala proti koncu leta 1941, in v katerem je jasno povedano, da se je treba tudi z orožjem upreti sleherni vojaški organizaciji, ki bi delovala zunaj OF, tudi če bi bil njen cilj boj proti okupatorju." (stran 73)

"In vendar je Partija menila, da se morajo tudi formalno odpovedati svoji pravici do političnega organi-

Umetno
jezero
v Teharjih
pri Celju
pokriva
na tisoče
grobov
po vojni
1945
pobitih
vrnjenih
domobrancev,
pa tudi
civilistov
in celo
otrok ...

prisilila k podpisu posebne izjave, znane pod imenom Dolomitska izjava (njeno besedilo je dokončno sprejel IOOF na seji 28. februarja 1943). s katero se skupini odpovedujeta svoji politični identiteti. (...) Tako je bil ukinjen koalicijski značaj OF tudi v vrhu, Partija pa je dobila prost vstop v oblast kot njen monopolni nosilec." (stran 98)

"Med NOB oz. državljansko vojsko, ki je potekala v njegovem okviru, oz. ki jo je ta sprožil, je šlo v resnici za to, ali uveljavimo nek vzorec družbene ureditve, ki sloni na povsem drugačnih pogledih na življenje, njegov smisel in moralne temelje za medsebojno sožitje, kot pa ga je uveljavilo, oz. na katerem je slonelo kršćanstvo. Tu gre za soočenje dveh svetov, med katerima ne more biti soglasja." (stran 128)

Krvavi junij — katerega se tudi pisatelj izogne — je samo potrdil gornje zakasnele ugotovitve.

S politično-gospodarskega in narodnega stališča so "Usodne odločitve" potrdilo o nesprejemljivosti leninizma. Takole ugotavlja dr. Bučar:

"Nesprejemljivost leninizma je v tem, da je izključujoč. Preoblikovan v ideologijo predstavlja zbir trditvev, zoper katere ne dopušča ugovora ali protidokaza. (...) Preoblikovan v neposredno družbeno ureditev pa predstavlja politični sistem, ki po potrebi tudi s silo uveljavlja skladnost ravnanja slehernega člana družbe s tako postavljeno ideologijo in iz nje izvedenimi neposrednimi političnimi ukrepi." (stran 147 - 148)

Posledice take ureditve za manjšinski narod kot smo Slovenci je jasno nakazan v sledečem Bučarjevem razglabljanju:

"Leninistična država se lahko — če gre za večnacionalno državo — notranjim krizam, izvirajočim iz neustrezno urejenih odnosov med narodi, izogne samo tako, da uveljavlja unitarizem, poenotenost tudi v nacionalnem pogledu. V Jugoslaviji je ta izvedena oz. se poskuša izvesti na temelju enotnega jugoslovanstva..." (stran 206)

"Kar zadeva jezik, bo to jezik, ki ga govori večina prebivalstva. Kar zadeva kulturo, bodo to kulturni vzorci, ki opredeljujejo največji delež ljudi v državi. (stran 207)

"Iz takega jugoslovanskega poenotenja seveda najbolj izrazito izpadejo tisti, ki po vseh oznakah in sestavinah najbolj odločno odstopajo od vzorca takega poenotenega Jugoslavana. V največji meri velja to za Slovence, ki govorijo svoj jezik, (...) ki so kulturno povezani z drugačnim, srednjeevropskim izročilom; ki po svoji gospodarski razvitosti presegajo jugoslovansko raven in so zato nujno žrtev politike izravnovanja tudi v gospodarskem pogledu ter obsojeni na počasnejši razvoj tudi v pogledu življenjske ravni. Za Slovence je pristajanje na poenoten tip Jugoslavana obsodba na nižjo življenjsko raven, na izgubo lastnega jezika, na prisilno prilagoditev kulturnim vzorcem, ki so jim povsem tuji, in v končni posledici na izgubo svoje narodne istovetnosti. Zato Slovenci že zaradi ohranitve svoje narodnosti ne morejo biti za socializem v njegovi leninistični varianti." (stran 209)

Slovenci, razkropljeni izven domovine po širnem svetu, čutimo utripanje slovenskega naroda. Danes bolj kot kdajkoli po vojni išče izhoda iz nasilja, ki ga je zapečatil krvavi junij 1945.

Na poti sem dohitel starčka. Vprašal sem ga, ali je tam okrog kaj morila kuga.

"V doline tja čez so jih vozili na tisoče," je starec pokazal proti četrti gričevja, "zasuli pa tako slabo, da je zmeraj treba kaj prikopavati. Najmanj deset tisoč. Dvanaajst, pravijo drugi. Kaj se ve!"

Desetletja so bila že, pa si imel čuden vtis, da se pepel v zraku še ni povsem sesedel. Čim lepša je bila pokrajina, tembolj ti je silila v zavest preteklost krvi in požarov. Še mnogo časa je moralo preteči, preden bi se stvarstvo spet učistilo v nedolžnost zraka in rastja. Zelenje in trte v pobočjih so ti še preveč dajale misliti na to, iz česa so se pojile. Še si naletel na razvaline, kjer so se sredi sob s še neizpranim barvilom ometa razdivjale divje smokve.

Vse je bilo tako, ko da se je vojna že odmaknila, kuga pa še ne, čeprav je ljudem sijalo z obrazov nekakšno posili zadovoljstvo, kljub lakoti. Gledali so, ko da so na vojno pozabili, na kugo pa še ne. Če si se zapletel v pogovor, so na koncu zmeraj prišli tisti tisoči na dan, deset ali dvanaajst, kolikor jih je že bilo. ... /Alojz Rebula v svojem romanu V SIBILINEM VETRU/

SVETA DRUŽINA

Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave, W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 159, Hindmarsh, S. A., 5007)
Tel.: (08) 46 9674

V PREJŠNJI številki sem omenil, da je mesec maj eden najlepših mesecev v letu. Za nas v Avstraliji ne toliko zaradi cvetja, saj je jesenski in ne spomladanski mesec, pač pa zato, ker je posvečen materi Mariji, ki je vzor vsem materam. Tako soupada v Marijin mesec tudi **materinski dan** na drugo nedeljo v maju.

Seveda smo na drugo majsko nedeljo tudi v našem verskem središču praznovali dan, ki je posebej posvečen materam. Prijazno nedeljsko jutro je pozdravljalo nas vse, posebej še naše mame. Najprej smo se zbrali k sveti maši, da se zahvalimo materam in Bogu za vse dobrote, katere prejemo. Med mašo je posebej sodelovala mladina, da je pokazala svojo ljubezen do mater. V njihovem imenu je najprej dr. Anthony Kreševič vse matere toplo pozdravil ter se jim zahvalil za vse dobrote, ki so jih in jih še delijo. Spremembo smo

napravili pri oznanjevanju božje besede: materam je tokrat "pridigal" Celigojev Pavel in to v izredno lepi slovenščini. Pri prošnjah za vse potrebe so se pa Sužnikova Elizabeth, Rantova Lojzka in Valenčičeva Sonja še enkrat zahvalile Bogu za vso ljubezen in skrb, ki jo preko mater posveča nam vsem. Ob koncu se je predstavila še slovenska šola z recitacijami, kratkim prizorom Olivije, Julie, Filipa in Silvane, in da ni bilo vse samo resno, je naš Filip zaigral na harmoniko vsem mamam, da so se od srca nasmejale.

Kot običajno, smo tudi letos izbrali "Mater leta". Izbira je težka, saj prav vse mame zaslužijo pohvalo in zahvalo. Letos smo izbrali mamo, ki ni bila prisotna ter je že od lanske velike noči priklenjena na dom in bolniško posteljo. To je gospa **Rozalija Rojc**, mama Sužnikove Ele in Sužnikova družina je našemu središču dobro poznana: Sužnikovi so vedno na razpolago, kadar koli je treba kako pomoč pri cerkvi ali hiši misijona. Ivan z veseljem priskoči zlasti, ko je treba kaj pobeliti. Hči Elizabeta, ki obiskuje adelaidsko univerzo, je vedno pripravljena obleči narodno nošo in v javnosti predstavljati našo narodno skupnost.

Letošnjo mamo slavljenko Rozalijo Rojc je lansko leto zadela kap in od takrat ne more več v našo cerkev. Kadar koli jo obiščem, pogovor med nama lepo teče, če pa omenim našo cerkev in našo skupnost, začne kot otrok, tako obojega revica pogreša. Upajmo, da ji bo Bog vrnil vsaj toliko zdravja, da se bi lahko

Hčerka
Eli Sužnik
je sprejela
košaro cvetja,
da ga ponese
bolni mami,
izbrani
za "Mater leta".

spet s pomočjo drugih udeležila slovenske maše. Ma-mi Rozaliji in otrokom, zlasti Sužnikovi družini, ob letošnji majski izbiri iskrene čestitke in hvala za vso pomoč!

Na zadnjo nedeljo v maju smo imeli po maši BBQ in sicer je bil namenjen kritju stroškov moje operacije. Zelo velika udeležba je pokazala, da so adelaidski rojaki res radodarni ter tesno povezani z verskim središčem. Pa tudi, da imajo radi svojega duhovnika, ki je sicer včasih preveč strog, pa vendar vselej z najboljšimi željami in hoče svojim vernikom samo dobro. Čisti dobiček z darovi je dosegel vsoto 1,500 dolarjev, kar bo pokrilo polovico stroškov operacije. Naj dobri

Bog vsem stotero povrne, meni pa pomaga, da se bo vse srečno izteklo ter se bom zdrav vrnil domov.

Dne 27. maja smo v našo versko skupnost sprejeli dva nova člana: Krstna voda je oblila **Ksenijo Mikič**, rojeno 8. julija 1980 in pa njeno sestro **Ano Mikič**, rojeno 12. oktobra 1984. Bog daj, da bi bile dobre in zveste Bogu — ob dobri vzgoji in božji milosti bo mogoče. Mi bomo pa seveda zanju molili.

e Radijska oddaja v priredbi verskega središča svete Družine je vsako sredo zvečer ob 7.30 na valu etnične radijske postaje 5 EBI FM. Adelaidski Slovenci ste vabljeni k poslušanju. Škoda bi bila, da bi pustili lepo priliko mimo.

P. JANEZ

V senci noči

JOŽE
KRIVEC

Odlomek
iz romana
"Izdani
bataljoni"

UTRUJENOST in izčrpanost sta ustavljala korak. Kolena so mu klecala. Lakota je boleče vrtala v njem. Moral se je zlekniti po vlažni travi. Začelo mu je drhteti telo. Roke so se mu tresle, zobje šklepetali, srce mu je neenakomerno utripalo. Vedel je, da je to začetek konca. Bil je pri tolikih v breznu, s katerimi se je zgodilo isto.

"Ali se res ne bom rešil?" je žalostno šepetal. "Dobri Bog, pošlji mi pomoč!"

Spet si je opomogel in se opotekal. Nikamor ni videl: nebo so pokrili oblaki in noč se je zgostila. Zakotalil se je nekajkrat čez temne kotanje, lezel po vseh štirih, se dvigal, opletal nekaj korakov, pa spet počival.

"Naprej!" ga je spet dramil ukazujoči glas. "Naprej! Janez, ne mudi se!" A ko se je ozrl, je bil sam in glas je bil v njem.

"Mati božja, pomagaj mi!" Roko je položil na žep, kjer je hranil njeno podobo.

Nekje čez polnoč se je spet sesedel. Na kolena je oprl roke, položil vanje majavo glavo in čakal. Ni imel več moči, ne volje. Preteklost je umirala, bodočnosti

ni videl pred seboj. Drhtel je v reven kupček zviti. Tema noči ga je ogrinjala.

Pozno se je predramil. Skušal se je razgledati. Zazdelo se mu je, da mežika med drevjem drobna lučka. Napel je oči. Medlo je brlela, kakor zvezda, ki nanašanja jutro. Postavil se je na majave noge in lezel proti njej. — — —

Oprijel se je križev na oknu. Ženska je ždela v dve gubi ob mizi. Petrolejka je brlela rumenkasto, da je komaj zaznal njene drobčkane obrise.

"Mati! Odprite!" je poprosil boječe.

Ženska se je rahlo zganila, kakor predramljena iz sanj in spet sklonila glavo.

"Čujte me, mati! Odprite!" je ponovil drhteče.

"Kdo kliče?" je rahlo vprašala.

"Jaz, mati! Napol pobit človek. Pomagajte mi!" je prosil.

"Kdo si ti, da prihajaš ob tej uri?" je nato trdo pobarala.

"Mati, pobiti so me hoteli z drugimi in sem ušel... Pobegli domobranec."

"Molči! Ti nisi domobranec! Poberi se in mi ne laži!"

"Dobra mati, usmilite se me! Umrl bom. Domobranec sem. Iz jame sem jim ušel..."

"Ti si hudoba, ki me prihajaš skušat ob tej uri. Nič ti ne verjamem!" je ostala žena neizprosna.

"Samo toliko odprite, da me boste videli, pa mi boste verjeli!" je mlo prosil.

Te besede so jo omehčale. Odrinila je zapah.

Butnil je ob vrata, padel sredi veže in bridko zatulil.

"Glejte me, mati! Tak sem jim ušel iz jame. Mi zdaj verjamete?"

Odskočila je vsa prestrašena.

"Bog se te usmili!" je zastokala in sklepala roke. "Tiho govori, da naju kdo ne sliši!" ga je opozorila.

Naglo je zavesila okno, da bi preprečila pogled radovedni noči, in pritrdila spet zapah.

Pomagala ga je dvigniti in ga kot otroka peljala h klopi ob steni kuhinje.

Janez je sklenil roki k prošnji.

"Mati, vode vas prosim in kruha!"

"Hočeš mleka?" mu je ponudila.

Pokimal je.

Široko latvico kislega mleka in skoraj pol kolača kruha je postavila predenj.

Sladko mu je bilo pri duši, ko je zagledal te božje dobrote na mizi. Z drhtečimi rokami se je pobožno prekrižal. Neizmerno srečnega se je čutil pri mizi.

"Ali je pri vas varno?" je pobaral in pogledal okrog.

"Mislim, da je! Doslej je bilo vse v redu," je odvrnila.

"Ne prihajajo vohariti okrog hiš?"

"Pri nas jih še ni bilo. Po cestah pa sem jih že srečala. Včasih se jih vidi ob robovih gozdov."

Pustila ga je, da se je v miru krepčal. Medtem pa je ona postavila širok škaf vode v sredo kuhinje.

"Da se boš umil. Poiskala ti bom še kaj perila, da se preoblečeš."

"Kako ste dobri, mati! Bog vam povrni dobroto! Vi ste me rešili."

"Za božjo voljo, kaj so z vami počeli! Koliko ste prestali!" je tožila in ga samo gledala. Ni si ga upala nič spraševati.

"Kaj to! Mene niso zadeli streli, ker me je spodneslo tik pred žrelom. Z drugimi je bilo hujše. Jutri vam več povem."

"Pridi, na podstrešju boš spal!"

Po strmi lestvi sta lezla navzgor, kjer mu je postlala.

"Pa ne hodi brez potrebe doli!" ga je še opomnila.

Sonce je že prijetno grelo z neba, ko se je mati z zajtrkom vzpenjala po lestvi.

"Glej, žgance z mlekò sem ti prinesla, da si boš opomogel," mu je ponudila.

"Kdaj sem jih jedel zadnjikrat?" se je spraševal. "Ah, ko so mi jih mati skuhali," se je spomnil.

"Ti, še to mi povej!" ga je čez čas nekam boječe nagovorila. "Kje pa si dobil srajce, ki si jih prinesel na sebi?"

"Ena je moja, drugo mi je pa dal tovariš v breznu. Prav za prav sem mu jo slekel, ko je že umrl. Našla sva se notri in si razvezala roke. Prepričan sem bil, da se bo z mano rešil. Bil je orjak, dober dečko! A je izkr-

vavel..."

"Ti ni povedal imena?"

"Je! Lojze se je klical. Ko je čutil svoj konec, me je še prosil, naj grem k materi in ji nesem našitek s te srajce. Tako bi jo spoznala... in naj jo pozdravim..."

"Rekel je, da pojdi k materi in jo pozdravi?"

"Tako je naročil. Vsakdo se v najtežji uri spomni svoje matere."

"In misliš iti k njej?"

"Dolžan bi mu bil izpolniti zadnjo željo, a kje naj jo iščem? Bojim se hoditi okrog."

"Kar meni pusti srajco. Lojzetova mati jo je že prepoznala..."

Ob tej grenki izpovedi je boleče zaihtela.

Janez ni mogel skriti ginjenosti.

"Mati, ne jokajte! Vse vam bom povedal o njem. Vse, kako je bilo in kako vas je imel rad. Samo ne jočite! — Da mi je Bog dal priti prav v vašo hišo!"

Tudi njega je prevzela žalost za Lojzetom, ki ga je pustil pod deblom v breznu.

"Zdaj vsaj vem, da Lojze ne bo prišel več. Vsako noč sem bedela ob luči in ga čakala. Zvečer je ne bom več prižigala. Ubogi moj fant! Kje si moral končati!"

Janez je občutil grenkobo njene žalosti, razumel pa je ne bo nikoli. To je Bog prihranil le materam...

Kje je moj sin!

IZPOD TRIGLAVA

“TUDI NA SLOVENSKEM čutimo piš vzhodnih vetrov, ki grozijo pomoriti še ne povsem razcvetelih rož demokratične pomladi. Na poseben način te težnje označuje znani proces proti četverici pred vojaškim sodiščem v Ljubljani. Čeprav so v slovenski skupščini (parlamentu) ugotovili, da je bil tajni dokument, zaradi katerega so četverico obsodili, vsaj v dveh točkah v nasprotju z zakonom in duhom ustave, je Janez Janša moral v začetku tega meseca v zapor. Sodišče zagotavlja, da se je to moralo zgoditi, ker je bila sodba pravnomočna, vendar je javnost težko prepričati, naj ob tem dogodku ne izrazi svojega nasprotovanja. Že zato, ker meni, da so Janša in preostali trije obsojeni v bistvu žrtve političnega procesa, katerega glavni namen je preprečiti uveljavljanje demokracije v našem političnem in gospodarskem življenju. Najbolj črnogledi celo napovedujejo, da bo po Kosovu v kratkem tudi Slovenija doživela usodo “posebnih” oziroma izrednih ukrepov.

Ko terjamo spoštovanje demokracije, načela pravne države in spoštovanje človekovih pravic, obenem vztrajamo, da mora to veljati za vse prebivalce naše države. Prav dobro se zavedamo, da nihče ne more biti svoboden, če pomeni njegova “svoboda” zatiranje drugih ljudi.

Slovenija in vsa Jugoslavija sta zdaj na odločilnem razpotju. Časa za oklevanje ni več, morda nam je ostal komaj še kak mesec. Več kot potrebno je, da vsi tisti, ki si iskreno prizadevajo za resnico, demokracijo, enakopravnost vseh ljudi in narodov ter za gospodarsko ozdravitev, zdaj zberejo pogum in se složno postavijo po robu onim, ki nas skušajo potisniti v izredne razmere.”

Tako je zapisal glavni urednik Ludvik Škoberne v uvodniku majske številke “Naša Slovenija / Naš delavec”, ljubljanske revije za delavce na začasnem delu v tujini. Čas se res čudno obrača in nihče ne ve, kaj bo prinesel naši rodni domovini jutrišnji dan . . .

SPOMENIK ŠKOFU SLOMŠKU bo končno dobilo mariborsko mesto, kjer je svetniški mož škofoval in umrl. Stal bo na trgu pred mariborsko stolnico, postavila pa ga bosta z darovi ljudstva mariborsko mesto v sodelovanju z mariborsko škofijo. S spomenikom se bo vsa Slovenija ob 130-letnici njegovega prihoda v Maribor (1859) oddolžila svojemu duhovnemu in narodnemu velikanu. Po Slomškovi zaslugi je ostala slo-

venska skoraj vsa Štajerska skupaj s Prekmurjem.

Pohvalno je, da je nosilka sedanjega načrta postavitve Slomškovega spomenika Kulturna skupnost Mestne občine Maribor. Prispevke so že začeli zbirati. Mariborski škof Kramberger je tudi že naslovil prošnjo na vse duhovnike, redovnike in vernike v domovini, zamejstvu in izseljenstvu, da po svojih močeh pomagajo pri postavitvi spomenika apostolu vseh Slovencev.

ŠKOF SLOMŠEK je za letošnjo 130-letnico prenosa sedeža lavantinske škofije iz koroškega Št. Andraža v Maribor tudi prvič na kaseti. Izdala jo je Trajna delovna skupnost samostojnih kulturnih delavcev v Mariboru. Slomšek se je pri svojem vzgojnem delu krepko opiral na pesem, nabožno in posvetno. Bil je vnet zbiratelj pesniškega gradiva, pa tudi sam je bil pesnik in mnoge pesmi je sam uglasbil. Vse so bile tako domače, da so mnoge ponarodele. Izdajatelji kasete so zbrali na strani A najlepše Slomškove nabožne pesmi, na strani B pa najbolj priljubljene posvetne. Kaseta pričara tudi zvonjenje novih zvonov mariborske stolnice, slišati pa je mogoče tudi starodavna ljudska glasbila, med njimi okarino.

TIHOTAPLJENJE ljudi čez mejo v Avstrijo je kaj dobičkanosen posel, pravi poročilo od doma: za dve družini je cena tisoč ameriških dolarjev. Lansko leto so graničarji ujeli skoraj tisoč prebežnikov, od katerih pa je bilo dve tretjini tujih državljanov. Pri zaslišanjih so po njih odkrili šestnajst organiziranih kanalov, ki pomagajo ljudem pri begu.

PIVOVARNA LAŠKO se je prve mesece tega leta lahko pohvalila z dobro prodajo, to pa predvsem zaradi mile zime, saj v hudem mrazu nihče ne sega po pivu. Ugotovili pa so, da prodaja v Beograd in republiko Srbijo pada. Tam ob napadih na Slovence bojkotirajo slovensko robo. Tako ima tudi laško pivo “negativen politični predznak” — je pač iz Slovenije . . .

SEVERNI MESTNI PARK v Ljubljani sta imela v mislih že arhitekta Plečnik in Fabiani — po tolikih letih pa spet govore o njem. Veliki mestni park naj bi uredili v bežigraskem predelu. Na desetih hektarjih naj bi bilo vse potrebno za otroško razvedrilo, za sprehode in počitek. Meje bi bile Linhartova in Vilharjeva cesta ter Gospodarsko razstavišče in pa nova Robbova ulica. Seveda je pri vsem še “bi”, kar pomeni, da parka še ne bodo začeli urejati jutri . . .

STOLETNICO svojega prihoda v Slovenijo praznujejo to leto karmeličanke. Prvi samostan so imele na Selu pri Ljubljani s prelepo cerkvico sv. Jožefa, ki so jo Ljubljančani radi obiskovali. Povojna doba stalinizma jih je razlстила in razgnala, samostan s cerkvico pa

so porušili. Nekaj sester se je zateklo v gospodarsko poslopje poleg župne cerkve v Mengšu ter si ga uredile za silo, da so mogle nadaljevati svoje bogoslužno življenje. Pred tremi leti pa so dobile dovoljenje za zgraditev novega samostana v Sori pri Medvodah, ki ga je blagoslovil ljubljanski nadškof dr. Šuštar. Zdaj pa bo isti nadpastir vodil dne 12. junija tudi slovesno bogoslužje ob stoletnem jubileju.

BAZILIKA je postala romarska cerkev Marije Pomagaj na Brezjah in smo že poročali, da je papež Janez Pavel II. lani dne 5. oktobra podpisal listino o podelitvi tega častnega naslova. Zunanjo slovesnost tega veselega dogodka pa so imeli na Brezjah letos, na soboto 27. maja zvečer, ko je ljubljanski nadškof metropolit dr. A. Šuštar, ob prisotnosti apostolskega pronuncija Gabriela Montalva, beograjskega nadškofa Perka in škofa Leniča, vernikom razglasil papežev odlok, v latinščini 'pa ga je prebral frančiškanski provincial p. dr. Miha Vovk. Za slovesnost se je zbralo veliko ljudstva in nad petdeset duhovnikov. Prepeval je 100-članski zbor gorenjskih pevcev ob spremljavi orkestra: izvajali so Beethovnov mašo v C-duru, med solisti pa je s petjem slovensko izseljenstvo zastopal Marko Bajuk iz Argentine. Zaključek slovesnega bogoslužja je bila dolga procesija romarjev s prižganimi svečami, ki se je med pesmijo vila skozi brezjansko vas. Poročilo konča takole: "... Slednji romar se je zavedal: Molim, pojem, se veselim, premišlujem in se navdušujem v imenu vseh rojakov doma in po širnem svetu raztresenih."

V lanskem letu so na Brezjah razdelili 102.000 obhajil, romarjev pa pride letno k Mariji Pomagaj okrog pol milijona.

SONČNI VLAK obhaja letos 25-letnico svojega začetka. Letošnje jubilejno potovanje je pričel v Salzburgu v Avstriji in se zaustavil (v petek 26. maja) na mariborski železniški postaji. Letos je imel v svojih vagonih 370 prizadetih otrok z njih spremljevalci. Omogočil jim je potovanje proti sončni Umbriji v Italiji, da spotoma občudujejo svet, ki ga v svojih bolniških sobah in iz svojih bolniških postelj ne vidijo. Z njimi je bil seveda duhovni voditelj p. Štefan Wüger. Prijaznega sprejema, ki ga je prizadetim gostom priredilo mesto Maribor, se je udeležil tudi pomožni mariborski škof Smej ter pozdravil potnike v imenu krajevne Cerkve.

JUNIJ je mesec novomašniških posvečenj, saj škofje navadno posvečajo bogoslovce v nove duhovnike na dan Petra in Pavla (29. junija), ali pa v bližini tega praznika. Julij pa je potem mesec novih maš, ki jih imajo novomašniki po svojih rojstnih farah. Vsaka župnija si šteje v posebno čast, da je iz svoje srede

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Proprietor: Giovanni Verga

9 TRAWALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509

doma: 478 5375 in 4657060

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako naše delo!

izmolila duhovniški poklic, ki jih danes žal po svetu tako manjka.

Slovenska Cerkev ima letos 33 novomašnikov; od teh je 23 škofijskih in 10 članov raznih redov. Med škofijskimi sta dva iz korpse škofije, iz ljubljanske nadškofije jih je devet, mariborska pa jih ima enajst. Od redovnih novomašnikov sta dva frančiškana, kapucini jih imajo tri, minoriti enega, salezijanci pa štiri. Lahko smo veseli kar lepega števila.

V diakone pa bo letos posvečenih 17 bogoslovcev. (To je zadnja stopnja pred prejemom duhovništva. Vsi ti bodo novomašniki prihodnje leto.) Od teh sta dva v koprski škofiji, šest v ljubljanski nadškofiji, pet pa jih ima škofija Maribor. Od redov bodo minoriti dobili enega, salezijanci pa tri diakone. Naj omenim, da je med zadnjimi tudi bivši Melbournčan. O tem pa boste brali več v prihodnji številki.

VIPAVSKA KLET postaja znana daleč preko meja Slovenije. Lani so izvozili 160.000 litrov vina, letos pa pričakujejo, da ga bodo najmanj 250.000 litrov. Prvih 40.000 litrov buteljčnega vina so konec letošnjega aprila odpeljali britanskemu kupcu, pogodba pa je že storjena med vipavskim kmetijskim kombinatom in angleškim podjetjem Direct Wines za odkup 140.000 litrov žlahtne primorske kapljice. Vse kaže, da bodo v prihodnje sodelovanje še razširili. Vino že prodajajo v Nemčijo, ZDA, Belgijo, na Japonsko in Norveško.

E. Z. OFFICE MACHINES Pty. Ltd.

Zastopnik podjetij

BROTHER in CASIO

elektronskih pisalnih in računskih strojev.

Popravljamo vse vrste strojev

— naše delo je garanterano.

V zalogi imamo tudi vsakovrstne
stare pisarniške stroje.

EMIL ZAJC

1475 Centre Road, CLAYTON, Vic. 3168

Telefon: 544 8466

Sveto pismo v našem slovs

FRANCE PREŠEREN
— NEJEVEREN IN VENDAR VEREN

Doma je včasih prisluškoval, ko je mati učila sestri brati. V duhu je poznal že davno vse črke, toda do letos ga branje ni zanimalo. Šele pozimi je čez noč začel brati gladko in brez spotikljaja. Plateltotof ga ni zanimal, šele ko sta vzela s stricem Japljev prevod, se je zdramila njegova radovednost.

... biblija ga je mikala vedno bolj. Vstajal je ponoči in listal v temi po knjigi. Luči ni imel in trudil se je, da bi uganil, o čem se bere na tej in oni strani. Stric mu je knjigo vzel, vendar ga je preprosil, da mu jo je vrnil, in spet se je naslajal v začudenju in grozi nad njo.

Tako je Anton Slodnjak v svojem delu Neiztrohnjeno srce opisal prvo Prešernovo srečanje s svetim pismom. Precej težko nalogo bi imel, kdor bi hotel do podrobnosti raziskati pesnikov odnos do te svete knjige. Da ji je ostal zvest do konca, nam je izpričala njegova najmlajša sestra Lenka. V času, ko ga je bolezen že priklenila na posteljo, ji je rekel: "Jaz zadnje čase le sveto pismo berem, posebno iz starega testamenta; najlaže mi je v latinskem jeziku." Danes so edine žive priče pesnikovega srečavanja z božjo besedo njegove pesmi. Prisluhnimo jim.

Že v drugi pesmi, ki jo je Prešeren uvrstil v rokopisno zbirko svojih poezij, najdemo podobo iz druge Mojzeseve knjige:

Padala nebeška mana / Izraelcem je v puščavi; / zginita je, ak pobrana / ni bila ob uri pravi. (Dekletam). Poleg rože, ki ovne in rose, ki se posuši, uporabi še prisodobno mane, da pove, kako premine dekletova mladost in lepota. S podobno preprostostjo v žalostinki za prijateljem slika veljake tega sveta, kak se le uklanjajo zlatu bogu; (V spomin Andreja Smoleta).

V pesmi Judovsko dekle Prešeren že nakaže, v čem je bistvo verovanja: De ljubiti moram vse ljudi, / tak vera moja me uči . . . Največja zapoved je zapoved ljubezni; tako govori Jezus farizejem.

Lenora je Prešernova pesem po nemški baladi. Dekle, ki zaman čaka na fantovo vrnitev iz vojske, polagoma obupa nad Bogom. Ker ne neha žalovati, jo pride fant-mrlič iskat. Odvede jo na pokopališče, kjer Lenora v strahu in trepetu umrje. Zaključna misel: Trpi, če poka ti srce: / Prah z Bogam kregat' se ne sme; spominja na Jobovo spoznanje. Po mnogih prepirih s prijatelji in Bogom spozna, da je govoril brez razumevanja; zato preklicuje svoje obtožbe zoper Boga in se keša v prahu in pepelu (prim. Job 42.3.5-6).

Različnost "življenjskih melodij" je dana od Boga,

*Bilo je, Mojzes! tebi naročeno
Peljati v Kanaan kardelo tuda
Ah pride vrčena, pride ura
Zamisljen si v to opravilo en
Od daleč vgledeš zemljo začel
Povržena veselja je zamud
In plačane so pota polne
Serce otarjane ti razvise*

hoče povedati Prešeren s svojim Orglarjem. V potrditev tega mu služita dve popolnoma različni svetopisemski knjigi: Pel je v sužnosti železni / Jeremij žalost globoko; / pesem svojo je visoko / Salomon pel o ljubezni. V Prešernovem času so bili prepričani, da je Salomon avtor Visoke pesmi.

Znan Pavlov rek "Kdor torej misli, da stoji, naj pazi, da ne pade" (1 Kor 10, 12), uporabi tudi Prešeren. V pesmi Prva ljubezen ga navede v temle pomenu: Tako, kdor misli trdno stati, pade, / nevarno gledat' je dekleta mlade.

Sonet Bilo je, Mojzes! tebi naročeno (odlomek berete v rokopisu zgoraj v okvirju) prikaže Mojzesa, ki zvesto izpolni božje naročilo. Pesnik pa si izbere za svoj poklic in dolžnost to, da opeva lepoto in ljubeznivost dekleta. Mojzeseva zvestoba poslanstvu je poplačana s tem, da pred smrtjo uzre obljubljeno deželo; pesnikova pa s tem, da sme od daleč gledati obličje ljubljene.

Motiv poslednje sodbe najdemo v temle sonetu:

Odprlo bo nebo po sodnem dnevi
se zvoljenim, svit glorie nezrečeni,
vso srečo bodo vidli pogubljeni,
ki stali bodo tam na strani levi.
Pogled ta bolj jih ko goreči levi,
in ko strahovi vsi'z pekla spušeni
bo ustrašil, od njega naprej podeni
miru ne bodo najdlji v večni revii.

Ti dve kritici bi bilo zanimivo primerjati z Matejevim opisom poslednje sodbe (Mt 25, 31-46) in z Lukovo priliko o bogatini in ubogem Lazarju (Lk 16, 19-31). Prešeren naslika poslednjo sodbo in prepad, ki nastane med izvoljenimi in pogubljenimi; vse to v

*Biló je, Mojzes! tebi naročeno,
peljati v Kanaan krdelo Juda;
ak srečna pride, pride ura huda,
zamišljen si v to opravilo eno.*

*Od daleč vgleđaš zemljo zaželjeno;
povrnjena veselja je zamuda,
in plačane so pota polne truda,
srcé otrpne ti razveseljeno.*

/To je odlomek iz enega Prešernovih sonetov, tudi v pesnikovem rokopisu/

tercinah (v drugem delu soneta) naobrne na osebno zavrženost s strani Primčeve Julije.

Ob prepiru glede nesprejemanja tujk v slovenski jezik je Prešeren napisal sonet, v katerem se norčuje iz iskalcev novih besed, ker bomo tak govorili v Emoni, ko žlobodrali so tam v Babiloni, ko bil jim Bog je govorico zmedil.

Sonetje nesreče imajo močan pridih jeremijade. Povsod trpljenje, sovražna sreča in razdejanje; brez upanja na boljše čase. V sonet, kjer opisuje domačo vas, ustavi podoba kače iz rajskega vrta. . . da b'uka žeja me iz tvoj'ga sveta / speljala ne bila, goljfiga kača! Želja po spoznanju, želja biti kakor Bog, je začetek izgube raja prvih staršev; kača samo nagovarja. Prešeren čuti, da so uka žeja in sladki obeti vzrok njegove življenjske bridkosti.

Smrt prijatelja Čopa je rodila najbolj obširno in morda najbolj zanimivo pesnitev: Krst pri Savici. Prešernoslavci se je lotevajo na razne načine. Kaj lahko odkrijemo v njej z gledišča božje besede?

V uvodu se nam najprej predstavi Valjhun, ki "boj krvavi bije za krščansko vero". Tak je, kot izraelski Jozue, ki iztrebi vsa ljudstva, ki se zoperstavijo izvoljenemu ljudstvu. Valjhun ga v dobri veri posnema misleč, da izpolnjuje Kristusovo naročilo. Pogani izkrevavijo pod njegovim mečem, le Črtomir se na čudežen način reši. Nato ob srečanju z Bogomilo spozna, da ga je rešila njena ljubezen. A ta ljubezen je drugačna, kakršne je bil vajen Črtomir. Bogomila mu začne razlagati, kaj je povzročilo to nenavadno spremembo:

. . . učil ljudi je mož bogaboječi,

duhovni mož, ki zdaj ga vidiš z nami:
kako nas vstvaril vse je Bog narveči,
kak greh prišel na svet je po Adami,
kak se je božji sin zato učlovečil,
da bi otel naróde in osrečil.

De pravi Bog se kliče Bog ljubezni,
de ljubi vse ljudi, svoje otroke,
de zemlja, kjer vijd' viharji jezni,
je skušnje kraj, de so naš dom visoke
nebesa, de trpljenje in bolezn
z veseljem vred so dar njegove roke,
de čudno k sebi vod' otroke ljube,
de ne želi nobenega pogube.

De ustvaril je ljudi vse za nebesa,
kjer glor'ja njega sije brez oblaka,
oko ni vid'lo, slišale ušesa
veselja, ki izvoljene tam čaka,
da sprostenim bo vseh težav telesa
se srečnim izpolnila volja vsaka,
de bodo tamkej božji sklepi mili
te, ki se tukaj ljubijo, sklenili.

Mirko Mahnič imenuje ta odlomek kar "slovenska veroizpoved". Ta nauk, ki temelji na evangelijski ljubezni, je Bogomila sprejela in se dala krstiti.

Črtomir je doslej poznal le enega najbolj krutih Bogov, kateremu je služil Valjhun, zato mu duhovni pomaga odkriti Boga ljubezni: Po celi zemlji vsem mir bodil! tako so peli angelcov glasovi / v višavah pri Mesijesa prihodi; / de smo očeta enega sinovi, / ljudje vsi bratje, bratje vsi naródi, / de ljubiti mor'mo se, prav' uk njegovi. / Valjhun ravna po svoji slepi glavi, / po božji volji ne, duhovnik pravi. Poslej se Črtomir ne brani vere Bogomile, želi pa zvedeti, kdaj se bosta lahko poročila. Ko misli, da sta za vedno skupaj, se Bogomila odmakne: De bi od smrti rešil te nesrečne, / in tamkej mili Bog v nebeškem raji / z menoj te, dra-di! sklenil čase večne, / . . . sem odpovedala se zvezi najni; / — je uslišana bila molitev moja. Duhovni spet poseže vmes in Črtomiru svetuje, naj gre v Oglej in se, da posvetiti v mašnika. Po krstu v slapu Savice res stori po nasvetu duhovna: postane mašnik in gre oznanjat evangelij med rojake.

V tem zaključnem delu je Črtomir nekoliko podoban Pavlu, ki je v svoji mladosti gorel za očetna izročila, po spreobrnjenju pa je postal apostol poganov.

Če je Prešeren v drugih pesmih božjo besedo največkrat uporabil le kot primero, pa se ga v Krstu osebno dotakne. Razodene se kot temelj njegove nejeverne vere.

Prešeren ni bil kritičen katoličan (tako piše Mahnič v knjižici Prešernova vera), a njegova dela kažejo, da je bil zares veren, globoko, ne le povrhnje veren; da je bil odprt do Boga in ljudi. Z oznanjevanjem medsebojne ljubezni, spoštovanja in strpnosti ter s svojim bojem za človekovo prostost in dostojanstvo je bolj kot kdor drug pri nas prebudil in posvetil človekovo življenje.

P. TONE

SV. CIRIL in METOD

Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,
Fr. Tone Gorjup, O. F. M.,
SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,
Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 861 8118 in (03) 861 7787

Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 861 9874

ZAVETNIKA CERKVE, sveta Cirila in Metoda bomo praznovali na prvo julijsko nedeljo, zato dobrodošli pri slovesnem bogoslužju ob desetih. Potem pa se bomo zopet srečali v dvorani k domači zakuski, za katero se toplo priporočam našim pridnim gospodinjam, da napolnijo mize. Že zdaj vsem Bog stotero povrni! Enako vsem, ki boste ob tej priliki dali svoj dar za vzdrževanje našega verskega in kulturnega središča.

+ Zadnjikrat sem najavil razpravo na tribunalu, ki naj razsodi glede dovoljenja za zidavo našega **Doma počitka m. Romane ob cerkvi**. Res je bila, ravno na praznik Marijinega obiskanja zadnjega dne maja. Žal pa v enem dnevu ni bila končana ter se bo nadaljevala dne 26. julija, kot je določil predsednik razsodišča. To pa je ravno praznik sv. Ane. Nam bosta menda Marija in njena mati Ana vendarle pomagali do za nas srečnega zaključka. Bog daj!

Tako glede dovoljenja še vedno visimo v zraku in se učimo potrpežljivosti. Na prvi dan razprave so govorili največ sosedje in na vso moč dokazovali, kako porazno bi bilo za ulico, če bi našemu verskemu središču dodali še Dom ostarelih. Ugovori so iz trte zvit in pretiravajo, nekatere bi celo lahko ožigosal kot diskriminacijo. V dokaz, koliko težav imajo že zdaj z našim parkiranjem ob nedeljah, so razsodišču celo pokazali video-film: parkiranje na travnem pasu med cesto in pločnikom, na vogalih, pred hišami, da parkirani avto delno zapira izhod ali prihod vozila uličnih stanovalcev itd. . .

Žal se glede parkiranja dajemo sosedom res sami v zobe. Tolikokrat sem že prosil, da bodimo obzirni in ne jezimo sosedov, pa kar brez uspeha. Dostikrat je tudi prazen naš prostor za cerkvijo, ko vendar lahko sprejme lepo število avtomobilov in s tem razbremenimo cesto.

Vsekakor zaupajmo, da bo razsodiščna komisija

treh poslušala tudi nas in bila nepristranska. Je pa žalostno, da je tako malo čuta za trideset ostarelih, ki bi jim radi pripravili zadovoljni večer življenja. In da smo na težave naleteli ravno tam, kjer sem jih najmanj pričakoval! Še pred nekaj leti bi ne bilo težav, ne s sediti, ki so prej živeli na naši cesti, in ne z občinskimi možmi mesta Kew. Zdaj pa je kot nalašč vse drugače: novi stanovalci so hladni in nepristopni ljudje, na občini pa tudi vsi novi, ki nas ne poznajo in nam niso naklonjeni . . . Kljub temu še vedno upamo na srečen konec. Škoda je samo časa in denarja, a druge poti ni. Do dneva sv. Ane pa priporočajmo zadevo Mariji in ostalim priprošnjikom!

+ Na nedeljo Rešnjega Telesa in Krvi se je slovesnosti dneva in procesiji okrog cerkve pridružilo še eno praznovanje: **zlata poroka Silvestra in Marcele Bole**, nam vsem znane ljudske pesnice, ter **srebrna poroka** tudi znanega zakonskega para **Magdalene in Antona Tomšič**. Med mašo so vsi štirje ponovno obljubili zakonsko zvestobo, mi pa jih bomo podprli s svojo molitvijo. Obema paroma naše čestitke, Marceli pa še posebej, da bi še dolgo kovala pesmice in nas spravljala v dobro voljo s svojim vselej ljubeznivim značajem.

+ Imeli smo gosta iz Filipinov oz. ZDA. Med nami je bil na prvo junijsko nedeljo na poti iz misijonov na nekajmesečni odmor **Father Ralph Roberts, S.S.S.**, rojen v slovenski družini v Clevelandu. Študiral je v Rimu v semenišču za zakasnele poklice, saj je bil prej že dvanajst let redovni brat kuhar. Papež Pavel VI. ga je posvetil v duhovnika. – Gost je obiskal naše in sydneyjsko versko središče. Tu v Melbournu ima bratranca Miha Ropreta. Občudovanja vreden je njegov trud govoriti slovensko in res lep zgled naši mladini. Želimo mu dober odpočitek in srečno vrnitev na Filippine.

+ **GLASNIKI** se že pripravljajo na udeležbo pri **15. mladinskem koncertu**, ki bo letos 7. oktobra v Adelaidi. Da bi zmanjšali stroške potovanja, so pred lanskim koncertom prodajali čokolado. Letos pa so sklenili, da bodo v isti namen priredili v naši dvorani **koncert in sicer na nedeljo 25. junija po deseti maši**. Nastopili bodo s petjem, plesi, igranjem in še nekaj kratkih prizorov bodo dodali. Tudi srečolov imajo v načrtu. Društvo sv. Eme jim je obljubilo vso pomoč. Vstop bo prost, prostovoljni prispevki pa bodo dobrodošli. Le podprimo njih podjetnost! Melbournčani, pridite in povabite še druge s seboj!

+ Eno poroko je v tem mesecu zabeležila naša poročna knjiga. V soboto 10. junija sta si v stolnici sv. Patrika podala roke **Anita Franka Sankovič** in **Paul Morgante**. Ženin je malteškega rodu, rojen v Melbournu

in krščen pri Sv. Ambrožu v Brunswicku, zdaj pa je živel s starši v Coburgu. Anita je hči Franca in Antonije r. Mavrič ter je vso mladost preživela med nami v slovenskem verskem središču. Pri nas je bila krščena, tu je prejela tudi prvo obhajilo in birmo, obiskovala Slomškovo šolo in nastopala ter pela na našem odru. — Bog naj novoporočenca spremlja na skupni življenjski poti!

+ Krsta smo imeli dva: Na dan 14. maja so prinesli k našemu krstnemu kamnu prijaznega **Martina Jožefa**, prvorojenčka med nami znanega para **Marka Plesničarja** in Milene r. Turk. Družinica ne živi daleč od našega središča. — Dne 4. junija pa je krstna voda občila **Danielo**, hčerko Bruna **Aleksiča** in Rosemarie r. Kratzer. Družina živi v Templestowe.

Čestitke obema družinama, malčkomu pa obilo božjega blagoslova v življenju!

+ Med pokojnimi moram najprej omeniti novorojenčka družine Stana **BAZALUK** in Jožice r. Uršič iz Alban Vale. Težko sta ga pričakovala in bil je rojen 3. maja, pa je žal že po eni uri življenja ugasnil za ta svet. Bog vedi, kaj je bilo s tem fantku — **ANDREW JOHN** bi ga klicali — prizanešeno. Grobek je dobil med otroškimi grobovi Memorial Parka, Altona, mi pa sočustvujemo z družino ob boleči izgubi.

Dne 13. maja je na svojem domu v Glen Waverley mirno zaključil svoje zemsko potovanje **BOJAN ALFONZ DUBROVIČ**. S svojo težko boleznijo kakor s prejetjem svetih zakramentov se je zgledno pripravil na odhod v večnost. Pokojnik je bil rojen dne 17. marca 1922 v Ljubljani v družini Franca Radota in Lucije r. Orehek. Tam je maturiral in začel univerzitetne študije, ko mu je vojska preprečila nadaljevanje in ga končno prisilila v begunstvo. V Ljubljani je pustil ženo Urško, rojeno Dubrovič v Šentjanžu v Rožu na Koroškem, s katero se je poročil v januarju 1944 v frančiškanski cerkvi. Njo in hčerkico Bojano je pet let zaman čakal v Avstriji, po izselitvi v Avstralijo pa je preteklo še pet let, predno se jima je posrečilo leta 1955 priti za njim. Tu sta dobila še hčerko Maryann (Mišo) in sina Franka. Družina je živel v Morwellu, dokler se ni preselila v Melbourne, ko je bil Bojan službeno premeščen kot vodja računalniške sekcije pri S.E.C. Bojan je bil nam vsem znan kot vzoren kristjan, vseskozi zvest krščanskim načelom, zaradi katerih je moral v svet. Bil je dober družinski mož in oče, pa tudi spoštovan med znanci, zato se je pogreba udeležilo tudi lepo število morwellskih rojakov. Vrnili so mu zvestobo za zvestobo, saj Bojan ni zamudil nobenega slovenskega pogreba v Morwellu in je vedno ob grobu tudi spregovoril nekaj besed v slovo. — Rožni venec ob krsti smo imeli na predvečer pogre-

ba, 15. maja, v farni cerkvi sv. Leonarda, Glen Waverley, kjer je bila naslednji dan tudi maša zadušnica in nato pogreb na pokopališče Springvale.

V torek 23. maja je prav tako na svojem domu v Keilor Dawns zatisnil oči za ta svet **IVAN VUK**, da jih je odprl v večnosti za vse lepše in boljše, za samo božjo Lepoto. Več mesecev se je mučil z zavratno boleznijo, ki ji je končno podlegel, previden s svetimi zakramenti in ves vdan v božjo voljo. Pokojnik je bil doma iz Velike Polane v Prekmurju, kjer je bil rojen 4. maja 1940. V Avstralijo je prišel leta 1960 preko avstrijskih taborišč in se je šest let kasneje v kapeli Baragovega doma poročil s Štefko Sušec. Ustvarila sta si prijeten domek. Poleg nje zapušča sinova Johnnyja in Michaela, pa veliko znancev, ki smo cenili njegov mirni in prijazen značaj. Zlasti v boleznih se je izkazal poln Jobove potrpežljivosti in zgled v prenašanju bolečin. V tolažbo mu je bilo, ko se je pred smrtjo mogel po telefonu posloviti od svoje mame, ki živi doma v Prekmurju in je vedno mislila, da bo šla v svoji starosti in betežnosti pred njim. A božja pota niso naša in ne izbiramo sami. — Ivan je ležal v naši cerkvi že v četrtek 25. maja zvečer, da smo ga pokropili in ob njem zmolili rožni venec. Naslednji dan smo ga po pogrebni maši spremili na keilorsko pokopališče.

Na dan 6. junija je na svojem domu v Geelongu (East Belmont) zaspala v Gospodu **MAJDA SELJAK**, komaj 44-letna žena in mati. Mož Venčeslav je lepo skrbel zanjo ves ta čas, ko jo je bolnišnica poslala domov, ker za njeno zdravje ni bilo več kaj storiti. Zahrbtna bolezen je končno terjala žrtev njenega življenja, tolažila svete vere pa so ji pomagala, da je odšla s tega sveta lepo pripravljena. Pogrebno mašo smo imeli v soboto 10. junija pri St. Mary's v Geelongu, h kateri se je zbralo precej rojakov. Geelongski slovenski pevci so ji zapeli v slovo.

Pokojna Majda je bila rojena v Kovačičevi družini dne 6. septembra 1944, Horje-Fram na štajerskem. Bila je še deklica, ko se je družina izselila v Avstralijo. Najprej so bili v Melbourne, nato pa so se odselili v Geelong. Oče je bil avtomehanik in je umrl pred nekaj leti. Majda se je v novembru 1963 poročila v isti cerkvi, kjer je zdaj stala njena krsta, z Venčeslavom (Vinko mu pravimo) Seljakom iz številne družine, doma v Zakojci. Ob preranem odhodu poleg njega zapušča hčerko Miro in še nedoraslega sinka Pavla.

Vsem družinam naših dragih pokojnih iskreno sožalje ob izgubi. Pokojnim pa naj bo lahka avstralska zemlja! Počivajte v miru božjem!

P. BAZILIJ

NAŠE NABIRKE

BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU
ZA NAŠE "MISLI":

\$52.— Jože Kosi; \$30.— Karolina Pečnik; \$22.— Slavko Drezga, Tone Ivančič; \$21. Luisa Husarek; \$17.— Andrej Benčan; \$15.— Pavla Vohar; \$12.— Edwin Bembič, Jožef Kučko, Max Brunčič, Ignac Lipič, Terezija Smolich, Marko Zitterschlager, Marija Kosi, Mirko Cuderman, Gabriel Čefarin, Karlina Lazarič, Anica Dominko, Mario Jenko, Emilija Kregar; \$10.— Daniela Slavez; \$9.— Leopold Dejak; \$7.— Frančiška Šajn, Matevž Jereb; \$5.— Marija Dobrigna, Zlata Arhar, Marta Aberšek, Ivanka Študent, Jakob Božič, Jožef Gosak; \$4.— Kristina Car; \$2.— Mario Svetina, Ivanka Dekleva, Albina Barbiš, Franc Fekonja, Vinko Jager, Marija Ferfolja, Marija Vindiš, Ivan Golob, Ivanka Jerič, H. J. Brodnik, Olga Gale, Agata Szymanski, N. N.; \$1.— Mihaela Zafran.

NAŠIM POSINOVLJENIM
AFRIŠKIM MISIJONARJEM:

\$500.— J. F.; \$126.21 dodatek k vsoti letošnje postne nabirke melbournskih družin; \$20.— N. N. (za lačne v Afriki).

MATERI TEREZIJI
ZA NJENE LAČNE SIROTE:

\$40.— N. N., Jože Kosi; \$30.— Jože Lapuh z družino (namesto cvetja na grob Bojanu Dubroviču); \$20.— Adolf Kolednik, druž. J. & A. Škraba, N. N.; \$10.— Terezija Smolich, druž. Jože Gosak.

MIVA — SLOVENIJA (za vozila misijonarjem — en cent na vsakih deset srečno prevoženih kilometrov):
\$10.— Marija Truden.

DOBROTNIKOM
BOG STOTERO POVRNI!

IT'S
IN EVERY
SLOVENIAN

LOJZE
KOZAR

Premakljivi svečnik

(22.)

Preden so se razšli, je župnik rekel:

"Sporazumeli smo se o tem, da nam je učilnica potrebna. Tudi če je kdo med vami drugačnega mnenja, naj ga ohrani zase, med ljudmi pa širimo mnenje, ki ga je sprejela velika večina, pravzaprav vsi. Sicer lahko stvari zelo škodujemo."

Ko je župnik poklical arhitekta, svojega nekdanjega sošolca, in mu je pokazal mesto, kje naj bi stala učilnica, je bil ta navdušen:

"Ne samo, da ne bo kvarila pogleda na hrib s cerkvijo, ampak bo pogled nanjo še lepši. Postavili bomo učilnico nekoliko na desno, okrog nje pa pozneje zasadiš drevesa, ki bodo pusti hrib nekoliko razgibala."

Toda ko je župnik s skico prišel pred občino, so glede gradnje bili drugačnega mnenja.

"Na tem kraju lokacija za učilnico ni mogoča. Razbila bi sedanjo lepo sliko hriba s cerkvijo na vrhu. Poiskati si morate drugo mesto za njo. Sicer pa ne vem, čemu se silite z neko učilnico? Bogoslužje imate v cerkvi, zakaj pa še verouka ne bi imeli tam kakor doslej?"

Župnik je začel navajati razloge, čeprav je vedel, da ga oni sploh ne poslušajo in mu njegovih razlogov ni nič mar.

"Kdo pa bo gradnjo financiral?"

"Župnija seveda, se pravi verniki."

"Kako jih boste pa pridobili za to? Saj veste in vas ni treba opozarjati na to, da bi vsaka prisila bila nezakonita."

"Ne samo nezakonita, tudi nespametna. S prisilo se v Cerkvi danes ne doseže ničesar."

"Nekoč pa se je doseglo in ne bi radi, da bi se stvari skušale ponoviti."

"Glede tega bodite brez skrbi. Nimamo nobene možnosti, da bi ko ga silili h kakim prispevkom ali k delu. Danes je v Cerkvi v tem pogledu vsak človek zares svoboden."

"V Cerkvi. To ste rekli nekako tako, kakor da drugje tega ni."

"Kaj mislite s tem: drugje?"

"No, recimo v državi."

"V državi tega tudi ne more biti."

"Menda greste predaletč."

"Ne. Čisto preprosto mislim. Razpišite davek in na čeku pripomnite, da je davek prostovoljen, kdor hoče naj ga plača, pa boste videli, koliko boste nabrali."

"To je nekaj drugega. Nisem tega mislil."

"Jaz pa sem prav to mislil."

"Končno je vaša stvar, kje boste dobili denar. Za zdaj samo toliko, da na tem kraju ne morete graditi."

"Drugod pa ni naš svet, ni cerkvena last."

"Si boste že kako pomagali. Morda z nakupom ali z zamenjavo, to je vaša stvar."

"Je to zadnja beseda?"

"Zadnja. Lahko se pritožite, toda ne na ta najin pogovor, ampak predložite stvar pismeno, mi vam bomo pismeno odgovorili, se pravi odklonili, potem se pa lahko pismeno pritožite, vendar ne verjamem, da bi s pritožbo uspeli."

Na seji župnijskega sveta so se dolgo posvetovali, nazadnje so prišli na misel, da bi nekaj cerkvenega zemljišča zamenjali za travnik na drugi strani cerkve in bi tam postavili učilnico. Lega je bila skoraj še ugodnejša, ker je svet na to stran samo malo visel in ne bi bilo treba toliko zemlje izkopati. Lastnik travnika je na zamenjavo rad pristal, saj je bil njegov travnik precej pust in nerodovit, cerkveno zemljišče v dolini pa skrbno obdelano in rodovito.

Nekdo pa je prišel na dan s pomislekom:

"Vse skupaj mi ne gre v račun. Glejte, mi zamenjamo zemljišče, potem pa nam ne vem iz kakšnega vzroka ne dajo gradbenega dovoljenja. Kaj bomo pa potem s tem pustim svetom? Mislite, da ga bo pogodbenik hotel zopet zamenjati? Saj bi bil nor."

"To je res. Naj se stvar najprej reši na občini, ki izdaja lokacijska in gradbena dovoljenja, šele potem zamenjajmo zemljišče."

Na občini pa so najprej vprašali:

"Je zemljišče, na katerem hočete graditi, vaše?"

Kakor da so natančno poučeni o pomislekih na seji.

"Z lastnikom imamo že dogovor, vendar še ni prepisano."

"Dokler niste lastniki zemljišča, na katerem želite graditi, se o kaki gradnji sploh ne moremo pogovarjati. Najprej morate izpolniti osnovni pogoj, da gradite na svojem svetu. Saj veste, koliko neprijetnosti se lahko izcimi iz tega, če kdo gradi na tujem."

"Predno bomo začeli graditi, bomo poskrbeli za prenos lastništva. Kar na slepo seveda ne bomo gradili. Toda preden to izvršimo, bi radi imeli zagotovljeno gradbeno dovoljenje, ali pa vsaj zagotovilo, da ga dobimo. Nerodno bi bilo zemljišče zamenjati, potem pa ga ne bi mogli uporabiti, ker morda iz kakšnega vzroka gradbenega dovoljenja ne bi dobili."

"Takega zagotovila vam nihče ne more dati. Držite se rednega postopka: vložite prošnjo za lokacijsko dovoljenje in ko vam bo to dano, boste z vso potrebno dokumentacijo zaprosili še za gradbeno dovoljenje. Druge poti ni."

Župnik je nekoliko poparjen odšel. Ne zaradi neuspeha, ampak zaradi načina pogovora, kako je bil zapet, brezdušen, kakor da sogovornika stojita daleč vsaksebi in govorita v prazno.

Ni bilo druge pomoči, župnijsko njivo v dolini je bilo treba zemljiško-knjižno zamenjati za travnik pri cerkvi. Postopek se je vlekel in jemal živce župniku in članom župnijskega sveta, ko so videli, kako se vse

Bela Ljubljana

PETNAJSTI

MLADINSKI KONCERT

v priredbi slovenskih verskih središč bo letos v ADELAIDI. Zaradi različnega časa šolskih počitnic smo izbrali za datum koncerta SOBOTO 7. OKTOBRA, ki ustreza udeležencem vseh zveznih držav. Obenem nam je to soboto adelaidsko Slovensko društvo pripravljeno dati na razpolago za koncert svojo dvorano, za kar se odboru že zdaj iskreno zahvaljujemo.

K sodelovanju vabimo posamezne mladince, kakor tudi mladinske vokalne, instrumentalne in druge umetniške skupine. Starost nastopajočih naj bo od 13. do 19. leta. Je pa v skupini lahko kak posameznik mlajši ali starejši, kakor tudi posameznik v skupini, ki ni slovenskega rodu.

Nastop posameznika ali skupine

naj ne bo daljši od desetih minut in obsegati sme od ene do treh točk. Pesmi naj bodo slovenske, lahko pa je ena v angleškem ali katerem koli drugem jeziku.

Prijave za nastop sprejemajo vsa tri verska središča. Poslužite se najbližjega, ali pa pišite naravnost na adelaidsko versko središče, ki ima pri letošnjem koncertu naravno glavno skrb.

Prijava naj obsega:

a/ ime skupine, imena in starost nastopajočih, kratko predstavitev skupine (nastanek, namen in njeno delo) ter instrumentalno zasedbo.

b/ naslov glasbene točke, ime avtorja, čas izvajanja.

Prepričani smo, da bo tudi letošnji KONCERT lepo uspel ter bo privabil veliko slovenske mladine iz vseh delov Avstralije na prijetno domače srečanje.

*Slovenska verska središča
Avstralije*

Laško

draži, oni pa držijo roke v žepih. Po poldrugem letu je vendar vsa dokumentacija bila pripravljena, manjkala je samo še malenkost: priložiti bi morali bančno potrdilo, da so finančna sredstva za gradnjo zagotovljena.

Predračun je bil zelo velik, vendar so računali s tem, da bodo ljudje marsikaj naredili s prostovoljnim delom, vožnjami in tudi les bodo dali sami. Zato bi bil zahtevani bančni polog pravzaprav brez potrebe, toda odgovorni na občini je vztrajal pri nekem, menda že zastarelim ali pa vsaj ne strogo izvajanjem predpisu, da morajo biti sredstva za gradnjo zagotovljena s pologom v banki.

Župnik se je glede tega posvetoval s pravnikom, ki ga je napotil na "višji forum", toda tam so mu rekli, naj se lepo sporazume z občinskimi "faktorji", ker so samo oni za to pristojni.

"Toda na občini si ne dajo nič dopovedati."

"Naredite tudi vi njim kako uslugo, pa se boste lepo zmenili."

"Kakšno uslugo naj jim naredimo, saj ni nobene priložnosti za to?"

"Morda pa priložnost pride. Samo da je takrat ne izpustite iz rok. Potem bo tudi za vas vse lažje."

Župnik je veliko razmišljal o tem, kaj tiči za temi skrivnostnimi besedami uradnika na višji stopnji, saj je govoril kakor o nečem znanim in že sklenjenem, samo da on, župnik, za to še ne ve. Vsiljevala se mu je misel o podkupnini, pa jo je takoj zavrgel kot nečastno in nevredno za obe strani.

Pa se mu je kmalu posvetilo. Kak teden po tistem pogovoru sta se zglasila pri njem zastopnik občine in direktor hotela v bližnjem mestecu. Direktor je začel, ko so posedli na preproste stole v župnijski pisarni:

"Prišla sva, gospod župnik, v važni stvari. Važni za nas, se pravi za naše gostinsko podjetje, še bolj pa za vas, se pravi za vaš lep kraj, kjer je svet še tako svež in nenačeti."

"No, tako zelo nenačeti ni, če pomislite, da je v vsej župniji od mojega prihoda pred nekaj leti pa do sedaj izpraznjenih dvanajst domov, ker so stari pomrli, mladi pa so se preselili v mesto ali pa vsaj niže v dolino."

"Vidite! In prav zaradi tega, tudi zaradi tega vprašanja sva prišla k vam. Gotovo ste tudi vi mnenja, da je na neki način vendarle škoda, da domovi po bolj oddaljenih krajih propadajo, da so posestva neobdelana. Mislim, da bi bilo prav, ko bi skupaj, z združenimi močmi nekaj storili, da bi odhajanje ustavili ali vsaj omejili. Ljudje, ki se tako na vrat na nos selijo drugam, v novem okolju navadno niso srečni. Težko se znajdejo, imajo domotožje, toda zaradi nekega napačnega ponosa jih nihče ne pripravi do tega, da bi se vrnili. Zato bi bilo veliko bolje ne odhajati."

"To je bilo jasno že od začetka, ko so na silo pehali ljudi iz posestev in jih silili v tovarne. Zdaj, ko so skusili, da je plača vendarle nekaj stalnega, zagotovljenega, in vsak mesec dobiš svoj zaslužek, ne glede na to, kako uspeva gospodarstvo, zdaj je pa res težko koga prepričati, da bi bilo bolje čakati in gledati, kako se bo telica zredila in kako se bo obnesla žetev, ko ti lahko toča v nekaj minutah uniči vse upanje." /Dalje prih./

ZDAJ je čas obračunavanj
večnih zakonov narave
z njenimi skrunilci,
čas, ki človeštvu kaže
togotni srd nasilnežev
nad upravičenimi upori.
In čas za odstranitev
stremuških zvodljivcev
brezglavih mas.

Zdaj je čas, ki dokazuje
brezdušnost birokratov
do temeljnih pravic človeštva,
čas nezakonitosti,
ki načrtoma raznaroduje
narodne manjšine.
In čas, ki javno slači
brezsramne varuhe laži
do gole resnice.

Zdaj je čas, ki terja padec
zasušnjevalnih vlad in
političnih malikov,
čas, ki vsepovsod odpira oči.
Ljudstvo ne zaupa "ljudskim"
protiljudsko šolanim armadam.
In skrajni čas za modre
gospodarje, delavce in zvezde
namesto zajedavcev.

Z D A J

J E

Č A S

Zdaj je čas, ki tehta
naš ogrožan duh in
kitajsko žrtevno pomlad,
čas, ki nemudoma zahteva
budnice svobodnih pesnikov
na vseh meridianih.

In čas, ko so dalje sekunde: TV
kaže živo resnico kitajske KP
— protiljudsko avtokracijo.

Zdaj je čas, da sprevidimo kam nas
vodijo vizije brez duhovne spirale:
v ceneno zvrst materialnih vrednot!
Zdaj ves svet strmi v kitajsko LA,
ki s tanki PREŠA NEDOLŽNA TRUPLA
mladih Kitajcev v LJUDSKO DROZGO!
In zdaj je čas, ko se z GNEVOM piše
A. D. 1989, 4. junij, KRVAVA NEDELJA,
PEKING — vsem proletarcem v opomin.

PAVLA
GRUDEN

Starodavni
vetrinjski
samostan
pri
Celovcu
s cerkvijo,
ki je
v juniju
1945,
po vrnitvi
tisočev
v mučenje
in smrt,
videla
veliko
solzá
slovenskih
mater . . .

SV. RAFAEL

*Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
Fr. Ciril Božič, O. F. M.,
St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W., 2160)
Telefon: (02) 637 7147*

*Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon: (02) 682 5478*

POKOJNI — V soboto 13. maja 1989 je v bolnišnici v Bulli (Wollongong) umrl rojak **PETER BIZJAK**. Rojen je bil 28. januarja 1906 v Podbrdu na Primorskem. V Avstralijo je prišel leta 1951 z ladjo "Castel Bianco". Med drugimi kraji je živel tudi v Berimi. Leta 1972 se je v Wagga Wagga poročil z Joyce Mackay in zdaj poleg nje zapušča v domovini hčerko Dragico. Peter je bil po poklicu pleskar in soboslikar. Pogrebna maša je bila v torek 16. maja v farni cerkvi v Dapto, kjer je zadnja leta živel. Pokopan je bil na katoliškem delu pokopališča v West Dapto.

V sredo 17. maja 1989 je v Sacred Heart Hospice, Darlinghurst (Sydney) umrl rojak **VIKTOR PERPAR**, rojen v Ljubljani dne 25. decembra 1925. Kot šestnajstletnik je med vojsko odšel med partizane ter ostal tam do leta 1945. Nato je nekaj let po vojni opravljal razne odgovorne službe. Potem pa mu je bilo nove Jugoslavije dovolj: odšel je v Avstrijo ter šel skozi begunska taborišča v Beljaku in Salzburgu. Leta 1951 se je v Bremenhafnu vkrcal na ladjo "Fairsea" ter 25. aprila prišel v Melbourne. Kot večina novodošlih je nekaj časa preživel v Bonegilli. Prvo delo je dobil v Canberri pri urejanju parkov in vrtov (Department of Parks and Gardens). Nato je eno leto delal v rudniku v Tasmaniji, predno je prišel v Sydney, kjer se je zaposlil v tovarni kovinskih izdelkov. Tu je spoznal Rito Rynne ter se kmalu poročil, a postal leta 1986 vdovec. Pozneje je delal kot pristaniški uslužbenec, a telesna poškodba ter dolgotrajno zdravljenje sta ga prisilila, da si je začel iskati lažjo zaposlitev. Dobil jo je v februarju 1966 pri ministrstvu za obrambo (Navy Branch) kot skladiščnik v Woolloomooloo, nato pa v Zetlandu, kjer je ostal do svoje bolezni. Vletošnjem aprilu se je moral zateči na zdravljenje v St. Vincent Hospital. Žal se je rak v

kosteh in na pljučih hitro širil in mu zdravniška znanost ni mogla več pomagati. Na odhod se je pripravil z bolniškim maziljenjem in prejemom svete popotnice, pozneje pa je še večkrat prejel sveto obhajilo, ko je bil v izvrstni oskrbi v Sacred Heart Hospicu (tu je pred šestnajstimi leti umrl tudi p. Bernard Ambrožič). Pogrebna maša je bila za pokojnega Viktorja opravljena v St. Canice Church, Elizabeth Bay, v petek 19. maja. Sledila je upepelitev v Botany krematoriju. — Pokojnikov sin Darko Prepeluh je pred nekaj tedni prišel v Avstralijo, da je bil zadnje dneve ob smrtno bolnem očetu. Zaradi službe se je moral vrniti v Ljubljano že dva dni po očetovem pogrebu. Pred odhodom mi je naročil, naj se vsem očetovim prijateljem in znancem v njegovem imenu iskreno zahvalim za vso skrb in pomoč, ki so jo izkazovali očetu, njemu pa pomagali pri ureditvi pogreba ter drugim formalnostih v zvezi s smrtjo.

Zvedeli smo še za dva rojaka, ki sta izmed nas odšla v večnost — **RAFAEL MELINEC** in **STANKO OZIMIČ** (v Canberri). O njih pa več prihodnjiki.

Sorodnikom in prijateljem omenjenih pokojnih naše iskreno sožalje. Vseh se spominjamo v molitvi!

KRSTI — **Nicole Annette Kolenko**, Chester Hill, N. S. W. Oče Joseph John, mati Lorraine Annette r. Forwood. Botrovala sta Michelle Richardson in Mario Scognamiglio. Merrylands, 13. maja 1989.

Rebecca Chloe Pring, West Ryde, N. S. W. Oče Haydon, mati Marinka r. Rosman. Botra sta bila Daniel in Zofija Brkovec. Merrylands, 28. maja 1989.

Malčkom, staršem in botrom ter sorodnikom naše čestitke h krstu. Naj malčke podpira božja milost, da bodo ostali zvesti svojim krstnim obljubam!

POROKI — **Steven Dimech**, Leonay, N. S. W., sin Karla in Adeline r. Formosa, rojen in krščen v Penrith, N. S. W., in **Erna Črnčec**, Silverdale, N. S. W., hčerka Jožeta in Erne r. Črnčec, rojena Bankstown, krščena v Paddingtonu, N. S. W. Merrylands, dne 20. maja 1989.

John Igor Kobal, Rydalmere, N. S. W., sin Ivana in Franciške r. Pavlovec, rojen v Sydneyu ter krščen v Paddingtonu, in **Dorothy Tatiana Tomazič**, hčerka Alojzija Kmetič in Kristine Tomazič, rojena v Sydneyu, krščena v Paddingtonu. Merrylands, med poročno mašo dne 27. maja 1989.

Obema paroma naše iskrene čestitke z željo za obilico božjega blagoslova na nadaljni življenjski poti!

WOLLONGONG — **FIGTREE** ima redno slovensko službo božjo na nedelje 25. junija ter 9. in 23. julija, vselej ob petih popoldne. Navadno je eno uro pred pričetkom v cerkvi pevska vaja za ljudsko petje, v

dvorani pa vaja mladinskega zbora "Zlati glas", ki se pripravlja za nastop na letošnjem mladinskem koncertu (bo v Adelaidi 7. oktobra).

CANBERRA je na vrsti za slovensko mašo v nedeljo 16. julija ob 10.30 dopoldne. Kraj: St. Bede's Church, vogal Hicks in Nuyts Sts., Red Hill, A.C.T.

WAGGA-WAGGA bo imel slovensko mašo na isto nedeljo v juliju kot Canberra — 16. julija — in sicer ob šestih zvečer. Kraj: Mt. Erin, Edmondson Avenue.

SURFERS PARADISE: slovenska maša bo v soboto 1. julija ob 7.30 zvečer. Cerkev sv. Vincencija na Hamilton Avenue.

CORNUBIA, slovenski hribček kluba Planinke, ima slovensko službo božjo na nedeljo 2. julija ob 11.30 dopoldne. Pridite pravočasno!

BRISBANE: slovenska maša je na isto nedeljo dne 2. julija, ob 6.30 zvečer. Cerkev Matere božje, vogal Peel in Merivale Sts., South Brisbane.

NEWCASTLE pride na vrsto za slovensko mašo v nedeljo 30. julija, ko je peta nedelja v mesecu. Čas in cerkev kot navadno. Pred mašo prilika za sveto spoved, po maši pa srečanje in čajanka v dvorani.

KNJIŽICE in razni verski ČASOPISI so vam na razpolago v cerkveni veži glavnega vhoda naše cerkve

sv. Rafaela. Oglejte si jih in piepričan sem, da boste našli marsikaj zanimivega in vrednega branja. Prav je, da se vedno izobražujemo, to pa brez branja ne gre. Ne dopustimo, da bi televizija zavzemala ves naš prosti čas ter bi na branje popolnoma pozabili!

JUNIJ — MESEC SRCA JEZUSOVEGA in njegov praznik na junijski prvi petek. Ali še kaj opravljamo pobožnost devetih prvih petkov? Zadoščevanje Jezusovemu Srcu je danes morda bolj potrebno kot kdajkoli prej. Vsak dan beremo in poslušamo novice o ubojih, zagovarjanju splava, zakonski nezvestobi, mamilih, pijančevanju, poneverbah celo pri osebah, ob katerih bi to najmanj pričakovali. Vse to zahteva zadoščevanje, za kar Jezus obljublja tudi posebne milosti. V naši cerkvi sv. Rafaela je vsak prvi petek v mesecu večerna maša s pobožnostjo v čast Srcu Jezusovemu ter blagoslovom z Najsvetejšim, pol ure pred začetkom pa opravimo skupno molitev za krščanske in duhovne poklice. Pridite, Jezus vas vabi in vas želi obogatiti ter okrepiti s svojo milostjo, saj je tudi nam zaklical: "Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi in jaz vas bom poživil!" Kdor zaupa v Jezusovo Srce, ki je dobrote in ljubezni polno, ima močno podlago za svoje krščansko življenje. Naj bi bil tudi naš vsakdanji vzklík: "Srce Jezusovo, vate stavim svoje upanje za vse, v vsem in za vedno!"

P. VALERIJAN

Vetrinjskim žrtvam ob Lipi sprave v spomin

Ob Lipi sprave, ki je bila vsajena na ljubljanskih Žalah 11. maja in poganja neprijaznim vetrovom navkljub na jasi pri prehodu iz starih Žal na nove, kjer smo se lansko leto na dan mrtvih prvič javno spomnili vseh žrtev stalinizma in žrtev naših zmot, vseh nekrivih in krivih, ki počivajo v nezaznamovanih grobovih in grobiščih po slovenski zemlji in drugod, bo v torek, 27. junija, ob 17. uri skromna žalna slovesnost. Posvečena bo tisočem naših sonarodnjakov, domobrancem, njihovim svojcem, somišljenikom in drugim, ki so bili v maju 1945. v Vetrinju na Koroškem izročeni našim oblastem in na svoji (naši in njihovi) zemlji mučeni in pobiti v imenu neomejene Moči, ki je s tem dejanjem prekršila temeljno etično načelo — Človečnost.

Spomin na najbolj tragične dni v vsej naši zgodovini dolgujemo Slovenci tudi sebi in človeški civilizaciji, tudi tistim našim ljudem, ki so zaradi pobitih svojcev desetletja zapustili rodno grudo, in še zlasti mlademu rodu, ki iz učbenikov zgodovine izve odločno premalo, da bi mogel spoznati, česa se mora varovati, da bi se narodova tragedija ne ponovila nikdar.

Ljubljana, v maju 1989.

Skupina nekdanjih borcev NOV
in kulturnih delavcev
STANISLAV KLEP, Kranj
VIKTOR BLAŽIČ, Ljubljana

To je fotokopija oznanila, ki ga je prinesel ljubljanski verski tednik Družina dne 11. junija letos. Nov korak k narodni spravi, dasi ni storjen s strani režima, ampak posameznikov dobre volje, da se krivice priznajo in poravnajo. Bog daj!

Z VSEH VETROV

KITAJSKA je zagorela v plamenu študentovskih demonstracij za demokratično svobodo ljudstva, žal pa tudi v nepričakovanem ognju vojaških strojníc, ki so neusmiljeno kosile po Tiananmen trgu ter ostalih delih mesta Beijinga, pa tudi po drugih provincialnih središčih. Poročila govore za enkrat o sedmih tisočih žrtev, največ med njimi je seveda študentov, tisoč pa naj bi bilo pobitih vojakov, ki jih je vlada poslala s silo upostaviti red. Ves svet je zaprepaščen obstal in zlasti simpatizerji komunističnega sistema kar niso mogli verjeti, da je kaj takega danes s strani "ljudske oblasti" mogoče. Pa je bilo in je še. Zdaj napovedujejo hude čistke, ki naj — ostalim za strah — pospravijo vse udeležence demonstracij...

Poznavalci kitajskih razmer trdijo, da je še vedno tudi nevarnost za državljansko vojno. Zato razna poslaništva niso prenehala izseljevati družine svojih uradnikov, pa tudi uslužbence, ki poslaništvom niso nujno potrebni.

Kitajski študenti po univerzah svobodnega sveta ob sodelovanju drugih so pripravili povsod spominske slovesnosti v čast žrtvam, ki so padle v demonstracijah za svobodo in demokracijo Kitajske.

AJATOLA KHOMEINI je mrtev. Iran je pokopal tega svojega verskega voditelja, ki pa je imel na nitkah kot lutko vse politično vodstvo dežele. Ob njegovem pogrebu je našlo smrt precej prevnetih žalovalcev, kot povedo poročila, deset tisoč udeležencev pogreba pa je bilo ranjenih v silni gneči.

Svet pa se je ob tej smrti po svoje oddahnil v upanju, da bo pokojnikov naslednik morda le znal manj fanatično opazovati položaj dežele in ostalega sveta ter pametneje ukrepati. Zaprtost in podpihovanje sovraštva do sosedov in ostalih narodov gotovo ne moreta prinesiti kaj dobrega. Pa tudi Alahova želja to gotovo ni...

NEKAJ več novic pa le prihaja v zadnjem času iz Sovjetske zveze, dočim je bila prej rdeča dežela desetletja zaprta zunanjemu svetu ter je bilo vse, kar je prihajalo preko meja v svet, stokrat prerešetano in popravljeno. Tako je zdaj prišlo prvič na dan priznanje, da gre ogromni del narodnega dohodka Sovjetske zveze v vojaške namene. To sicer ni bilo neznano, številke pa svet le ni vedel. Zdaj pa nam jo je povedal sam novoustoličeni sovjetski ministrski predsednik Nikolaj Rizkov: Sovjetsko zvezo stane njena obramba

— 350 bilijonov dolarjev. Samo vojna v Afganistanu je stala državo nič manj kot 92 bilijonov dolarjev. Ko bi šel ta denar raje za revne, saj tudi Rusija ni brez njih!

KO BI LE POSLUŠALI! Škof Peride Taban iz južnega predela Sudana v Afriki je nedavno pozval razvite dežele Evrope, Amerike in pa Sovjetsko zvezo, naj vendar že enkrat nehajo pošiljati v Afriko morilno orožje in strelivo. "Dovažanje orožja samo oddaljuje mir, ki si ga vsi tako zelo želimo," je dejal. "Edina vredna pomoč velesil naj bi bila v pošiljanju poljedelskega orodja. To je tisto, kar zares potrebujemo."

Pa ne le v Afriki, ampak še marsikje drugje.

"ASIA NEWS" je bilten, ki ga izdaja Papeški inštitut za misijone na tujem. Objavil je, da je v nepalskih zaporih 130 kristjanov. Nepalski zakon namreč predvideva šest mesecev zapora za vsakogar, ki sprejme drugo vero. Dežela ima 90% hindujskega prebivalstva. Pa je kljub temu vedno več spreobrnjenecv h krščanstvu in seveda tudi zapornikov. Leta 1976 je bilo zaradi prestopa v katoliško Cerkev zaprtih petnajst domačinov, leta 1985 pa 50, dve leti kasneje 40 in nad 50 v prvih mesecih lanskega leta.

V Nepalju je odprta le ena katoliška Cerkev in to za tujce, ki živijo v prestolnici Katmandu, kjer je okrog tisoč katoličanov, polovica od teh domačinov. Kljub vsem omejitvam pa še vedno deluje v raznih vzgojnih ustanovah okrog sto katoliških redovnikov in redovnic. Seveda jim je strogo prepovedana vsaka evangelizacija. Oblasti so tudi postrožile nadzorstvo nad prinašanjem verskih knjig v deželo, zlasti svetega pisma. Ta vrste tiska vsakemu pri prihodu v deželo takoj zaplenijo.

MADRŽARSKA VLADA pripravlja revizijo sodnega postopka proti pokojnemu primasu kardinalu Jozsefu Mindszentyju, ki je bil leta 1949 zaradi "vojninstva proti državi" obsojen na dosmrtno ječo. Poleg tega procesa naj bi na novo razvili še druge krivične postopke iz let 1945/62 proti politikom in cerkvenim zastopnikom. V ta namen je vlada za revizijo sodnih postopkov pooblastila državnega ministra Poszgaya.

Kardinal Mindszenty je bil do leta 1956 v zaporu, med madžarsko ljudsko vstajo osvobojen, nato pa je dobil zatočišče v ameriškem poslaništvu v Budimpešti. Šele leta 1971 je s posebnim dovoljenjem smel odpotovati v Rim ter je zadnja leta — umrl je leta 1975 — preživel na Dunaju. Njegov grob je v božjepotni baziliki Mariazell.

V **AVSTRALIJI** je baje najbolj muhasto vreme v Melbournu, o katerem pravijo, da ima štiri letne sezone sleherni dan. Krasno vreme, nebo brez oblaka — v

nekaj minutah pa sami oblaki in že moraš odpreti dežnik, ali pa si moker, če si ga pozabil doma . . . Zato toliko Viktorijčanov odhaja* v Queensland, kjer je baje odlično vreme kar dvanajst mesecev v letu. Pa tudi Sydneyčani se vedno norčujejo iz Melbournea ter podarjajo svojo sončno stran, dež pa menda naročajo, kadar ga potrebujejo . . .

Tako je bilo do letos, zdaj pa se je zadeva čudno obrnila. Glede vremena se lahko Melbournčani trkamo ponosno na prsi. Naše deževno in oblačno vreme se je odselilo proti severu: Queensland ima samo dež in ravno danes sem poslušal radijsko poročilo, da ima prestolnica NSW Sydney v letu Gospodovem 1989 že — reci in piši — šestindvetdeseti (96!) deževni dan. Nič čudnega, da popravljajo streho na slovenski cerkvi sv. Rafaela . . .

MUSLIMANI so v preteklem času hoteli osvojiti evropske dežele in krik "Turki gredo!" je stoletja vzbujal strah in trepet. Tudi naše dežele so veliko trpele in ljudje so se oddahnili, ko so Turki odšli in je za nekaj časa nevarnost minila. Seveda so za seboj pustili opustošenje, s seboj v sužnost pa odvlekli veliko naše krvi. — Danes pa muslimani dobesedno preplavljajo Evropo, prišli so kot sezonski delavci in mnogi ostali ter se tudi poročili v domačimi dekletih v Nemčiji, Franciji, Italiji, Angliji . . . Po vseh evropskih mestih so že zrasle mošeje, da je poskrbljeno tudi z

verske strani zanje in njih družine. Italijanski škofje so nedavno prvič obravnavali vprašanje muslimanske navzočnosti v Italiji, ki ima muslimanov že blizu pol milijona. Po poročilih se je njih vere v zadnjih letih oklenilo tudi okrog 10.000 Italijanov. Ti "spreobrnjenci" imajo svoje verske skupnosti v Rimu, Bologni, Torinu, Palermu, Padovi, Parmi, Firencah, Cagliariju in tudi v Trstu.

OB SMRTI dr. Cirila Žebota v ZDA, o kateri smo že pisali, je treba pokojniku v čast in spomin priznati velike zasluge vsaj za štiri izmed številnih mnogostranskih akcij, za katere se je zavzemal: ustanovitev Ameriškega centra v Ljubljani; posredovanje pri ameriški vladi in kongresu za obnovo ukinjenih slovenskih oddaj "Glasa Amerike"; prizadevanja pri organizaciji Amnesty International v Londonu v korist tedaj zaprtih političnih obsojencev (jetnikov vesti) v Sloveniji; ter delo za slovensko kapelo v narodnem svetišču v Washingtonu.

Vse te akcije (prvi dve s podporo senatorja Franka Lauscheta) so bile kronane s popolnim uspehom in so danes vsekakor živi spomeniki pokojnemu dr. Žebotu.

PAPEŽ Janez Pavel II. je sprejel v avdienco člane avtomobilističnih klubov. V nagovoru jih je opozoril: "Varujte življenje in ga nikar ne izpostavljajte nepremišljenemu tveganju!" Opomin velja za vse voznike.

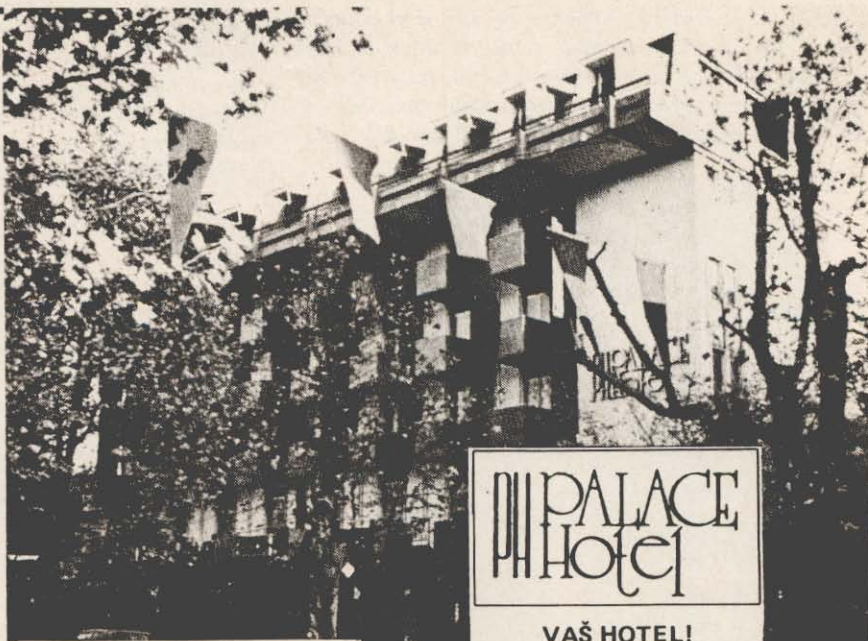
DRAGI ROJAKI, POTUJETE V EVROPO?

Na pragu domovine, sredi stare Gorice, ob drevodu Corso Italia, Vas pričakujemo v **PALACE HOTELU**, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalnico, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvnim TV, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejše udobje po zelo ugodnih cenah: samska soba 43 avstr. dol., dvoposteljna 56 avstr. dol. Gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkirni prostor in hotelska restavracija.

V **PALACE HOTELU** bo poskrbljeno za Vaše čim prijetnejše počutje, dobrodošlico pa Vam bo osebno izrekel rojak **VINKO LEVSTIK**

34170 GORIZIA-GORICA,
Corso Italia 63 (ITALY)

Tel. (0481) 82166/Telex 461154 PAL GO I

**PALACE
Hotel**

**VAŠ HOTEL!
DOBRODOŠLI!**

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

DRAGI OTROCI!

Za to številko vašega Kotička je GALERIJA MLADIH šla iskat nekoga med melbournsko mladino. Izbran je bil TONI BERKOPEC, ki je vsa svoja mlada leta takorekoč rasel med nami v slovenskem verskem in kulturnem središču v Kew. Berkopčeva družina živi sicer daleč od slovenske cerkve (Noble Park North) in vendar je bil Toni s sestrice in starši kar redno pri naši maši. Dolga leta je bil tudi ministrant. Obiskoval je Slomškovo šolo, nastopal na našem odru pri raznih prireditvah, plesal pri folklorni skupini in imel s kitaro tudi lastno točko na enem vsakoletnih mladinskih koncertov. Drugače pa je obiskoval katoliško osnovno šolo na župniji Holy Redeemer, Oakleigh, pozneje pa Salesian College v Chadstonu. Univerzitetne študije (Science) je začel na Monash univerzi pred tremi leti, a bolj ga zanima delo v zvezi z letali ter je tudi že napravil pilotski izpit. Vsekakor ima namen posvetiti se delu na letališču. Za enkrat pa bi rad nekaj zaslužil za nadaljnje šolanje: v svoji podjetnosti vozi taksi, ko drugi njegovi sovrstniki pridno spijo.

Prijetno družinsko življenje je pri Berkopčevih pred dvema letoma prizadela nenadna smrt dobrega očeta Antona: ne prvo majsko nedeljo, po vrnitvi od slovenske maše, se je zgrudil mrtev zadet od srčne kapi. Tako je moral Toni, kot edini možki pri hiši, spre-

NEBEŠKI DAR

NAŠ JEZIK JE NEBEŠKI DAR,
SRČNO SMO DOLŽNI GA LJUBITI;
NEBES IN ZEMLJE GOSPODAR
VELI TA DAR NAM OHRANITI.

NAŠ JEZIK NAM JE DRAG ZAKLAD,
ČUVARJI SMO NJEGOVI VNETH;
ZASTONJ PREŽI NA NJEGA TAT,
NE BO GA MOGEL NAM ODVZETI.

NAŠ JEZIK MATERIN ŽIVI,
BOHOTNO SKUŠA SE RAZVITI!
NAJ ROD ZA RODOM GA GOJI
IN LEPŠA V SKRBI PLEMENITI!

LUDVIK CEGLAR

jetil marsikatero breme na svoja mlada ramena. In fant je pokazal, da je tega zmožen. Ostal je tudi dober sin in mami v veliko oporo. Rad pride z njo k slovenski maši in navadno tudi obiše patra v zakristiji. In vedno se potruil govoriti slovensko, saj slovenščina mu kar dobro teče. Bog daj, da bi fant tak ostal, potem ni važno, kakšno pot mu bo pokazalo življenje, ki je še vse pred njim. Če bo Toni, kjer koli že, ohranil svoj prijazni nasmeh, svojo ustrežljivost in poštenost, ga bodo povsod imeli radi. Vsi, ki ga poznamo, mu želimo vse najboljše v življenju. In materinega jezika naj nikoli ne pozabi!

Dragi striček in mladi koticarji!

Iz Prekmurja se oglašamo Mary, Riky in Suzi Bogatec. Vsem pošiljamo tople pozdrave. Jaz imam 14 let in hodim v osmi razred, bratec in sestra pa v prvega.

V osmem razredu se imamo dosti učiti. Angleščine seveda nimamo, zato pa gulim spet nemščino in se učim slovensko slovnico. Fizika in kemija sta težka predmeta. Matematike nisem imela nikoli rada, zgodovina pa se mi zdi dolgočasna. Vam, sošolcem v Avstraliji, se ni treba učiti težke zgodovine slovenskega naroda in vse Jugoslavije, pa o nemškem in italijanskem fašizmu ter o ruskem komunizmu... No, pa saj bom kmalu končala osnovno šolo in treba se bo odločiti za poklic, ki ga še nisem izbrala.

Za danes dovolj — pa še drugič kaj! Najlepše pozdrave vsem koticarjem! — Mary, Riky in Suzy Bogatec, iz Bistrice v Prekmurju, Slovenija.

GLEN WAVERLEY, VIC. — Dragi pater urednik, morda boste našli malo prostora v "Mislih" v tople ZAHVALO ob Bojanovem odhodu.

Vsem prijateljem in znancem naše družine iz Melbourne in Morwella, ki ste v tako obilnem številu spremljali našega predragega moža in očeta BOJANA na njegovi poslednji poti, kakor tudi vsem za cvetje in izrečeno sožalje meni in moji družini, srčna hvala.

Iskrena zahvala slovenskim sestram, še posebno pa p. Baziliju za pomoč v času bolezni ter ob uri bridke ločitve, zlasti pa še za molitve in tolažilne besede ob maši zadušnici. Bog Vam vsem poplačaj!

**Žalujoča žena Urši Dubrovič in otroci
Bojana, Miša in Frank**

MT. MEE, QLD. — Zares neverjetno hitro beži čas. Zdi se mi, da je minilo komaj par tednov od takrat, ko je bil med nami na prekratnem obisku p. urednik, pa smo že na koncu majnika. — Med tem časom pa je bilo pri nas v "Kraljičini deželi" prav živahno, čeprav nas letos kar naprej nadleguje slabo vreme. Že sem slišal od nekaterih, ki so se iz Viktorije preselili semkaj, da ne bodo več zabavljali čez melbournsko vreme — tam ste letos deležni več sončnih dni kot pa mi tukaj. No, tolaži nas stara modrost, ki pravi, da za dežjem vedno pride tudi sonce. (Samo, da ga letos malo predolgo čakamo. . .)

Pri "Planinki" na slovenskem hribčku tukajšnjega društva pa je razpoloženje čedalje bolj veselo in tudi udeležba je številnejša. Pri tem gre gotovo za sluzga naši novi skupini muzikantov, dalje našim pridnim odbornicam in pa seveda podjetnim gospodinjam, ki nam dobro kuhajo in dobro postrežejo, da nam ničesar ne manjka.

A za letošnji Materinski dan so se zopet moški potrudili v svoji spretnosti ter s tem ženskemu spolu pokazali svojo hvaležnost. V društveni kuhinji smo videli kuharje v pravi kuharski opremi, pa tudi dobro so bili založeni z namiznimi dobrotami. Višek naše Materinske proslave pa je bila naša nova godba, ki se nam je ta dan prvikrat predstavila. Sicer smo muzikante poznali že prej, saj so že prišli skupaj na društvenih piknikih in se pripravljali na res "gala" nastop. Godbo predstavljajo: Franc Hartman s sakso-

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

fonom, Ivan Verčon s harmoniko, Adrian Andlovec z bobni in Jože Šepulj s kitaro. Igrajo zares dobro, kar je najboljšo dokazal močan aplavz občinstva in pa vse večja udeležba rojakov na našem hribčku.

V "Mislih" smo čitali poziv k molitvi za domovino na predvečer praznika Marije Pomagaj. Na brisbanškem radiu nas je med slovensko oddajo na to duhovno in najboljšo pomoč rodni domovini opozorila Podobnikova Marica. Sicer pa naše oddaje vedno rade ustrežejo z obvestili, vabili in voščili vsem našim tukajšnjim poslušalcem. Vsi programarji in sodelavci brisbanskega radia 4EB se res trudijo, da služijo občinstvu, za kar jim gre vse priznanje.

Dodal bi rad še novico, da imamo queenslandski Slovenci še eno novo slovensko radijsko oddajo in sicer na Gold Coastu — Zlati obali. Je na postaji FM Stereo 4 CRB — 89.3 Mhz in sicer ob petkih zvečer od pol desete do pol enajste ure (9.30 — 10.30 pm). Vodi jo naš rojak Jože Vah. Ta radijska postaja je dosti močnejša od brisbanske in je zato gotovo tudi večjega pomena za oddaljene rojake. Lahko smo veseli, da se po omrežju queenslandskih radijskih valov širi svobodna slovenska pesem in domača beseda.

V zadnji številki "Misli" g. Cvetko Falež iz naše prestolice poroča o denarni pomoči ljubljanskemu Odboru za varstvo človekovih pravic. Rad iz srca čestitam Slovenskemu društvu Canberra oz. vsem sodelujočim canberrskim rojakom. Doma so se zganili — podprimo jih tudi mi v Sloveniji v svetu! Morda bomo po potrebi tudi v "Mislih" kdaj opazili Sklad v ta namen.

Za konec pa še tole obvestilo: ravnokar smo prejeli v dvorani Planinke na našem hribčku — telefon. Čeprav bo telefon "odgovarjal" le v času prireditvev — na prvo in tretjo nedeljo v mesecu, saj drugače ni tam nikogar, vam prilagam številko: (07) 287 6132.

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V ČASU ZALOVANJA

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

Največ bo seveda služila rojakom, ki se radi udeležujejo prireditve ter sodelujejo pri društvu. Pa tudi drugim bo morda kdaj prišla prav.

Toliko zaenkrat — pa še drugič kaj. S slovenskimi pozdravi vsem — **Mirko Cuderman**.

CARRARA, QLD. — Poleg iskrenih slovenskih pozdravov uredniku Misli bi lepo prosil za objavo tega oglasa queenslandskim rojakom: Večini Slovencev, živečih na Gold Coast, je že znano, da sem pred šestimi tedni pričel s slovenskim radijskim sporedom in sicer vsaki petek zvečer od 9.30 do 10.30. To pa velja samo do 16. junija. Po tem datumu pa bomo namesto petka imeli soboto (prvikrat dne 24. junija), a ob isti uri kot doslej v petek.

Naša radijska ura je na tukajšnji prvi Stereo radijski postaji, **4 CRB - FM, 89,3** na vaših radijskih sprejemnikih. Imenuje se "Christian Community Radio", kar pomeni, da je za vse krščanske skupine; in prav zato so ponudili udejstvovanje nam ter drugim etničnim skupinam. Postaja je zelo močna, zato nas lahko poslušate tudi na Sunshine Coast-u ter južno še nižje od Baline v N. S. W. Vsi rojaki, ki živite na tem področju, ste vabljeni k poslušanju naših prelepih pesmi. In seveda tudi zadnjih novic iz bele Ljubljane, saj nas vse danes še posebno zanima, kaj se v rodni domovini dogaja. Imamo tudi nekaj zvočnih trakov takozvanega "Moped Show-a", prav tako iz Ljubljane, smešnice političnega značaja, ki na zelo priljubljen način bičajo napake v slovenskem javnem življenju.

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
MEMORIALS P/L

ALDO and JOE

**10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061**

Telefon:
359 1179

Vsa
dela so
pod garancijo!

Naj omenim, da imamo Slovenci še vedno tudi radijsko uro na brisbanskem radiu 4EB in sicer vsako soboto od 6 do 7 ure zvečer. Na teh oddajah se vrstimo štirje napovedovalci ter pridem jaz na vrsto vsako četrto soboto. Žal je ta oddaja bolj za krajevne poslušalce, ker ni močna ter ne seže daleč.

Ne pozabite torej na popravek iz petka na soboto, dragi rojaki! In pa: pristrčno pozdravljeni! — **Jože Vah**

Poleg Mirkovega pisma s poročilom o novi radijski postaji (a z napačnim podatkom) sem objavil tudi Jožetovega s popravkom, da bo tsko še več queenslandskih rojakov vedelo za to novo radijsko oddajo. Jožetu čestitam in mu želim obilo uspehov. — Naj pa porabim to priliko tudi za to, da se obema, Jožetu kakor Mirku, zahvalim za gostoljubnost ob priliki moje decembrskega obiska. Kakor sem imel dobro voljo in namen o obisku kaj napisati v MISLI, mi je v vseh številkah do danes zmanjkalo prostora celo za skromno zahvalo. Hvala Vama in vsem ostalim rojakom, s katerimi sem se srečal. — Urednik

ELIZABETH DAWNS, S. A. — Sem kar pridna, kajne, da se zopet oglašam. Zdi se mi, da je vredno kaj napisati o pristrčnem doživetju Materinskega dne tu v našem adelaidskem misijonu. Bilo je to moje prvo praznovanje — poleg družinskega slavlja seveda. Kako odlično so se odrezali naši mladi kar po vrsti, od postavnega dr. Kreseviča, ki je za uvod nagovoril matere z zahvalnico od rojstva do danes ter se posebej zahvalil svoji materi. In vse to v lepi slovenščini, dasi je tukaj rojen. Pavel Čeligoj je opisal zgodnico mame, ki je umrla in preko globokih prepadov po prošnji vernih otrok dospela pred božji prestol. Res ganljiva zgodba, saj smo si vsi brisali solzne oči od ganotja. Nastopali so še Elizabeth Sužnik, Silvana Poklar, Filip Ivančič in Robert Katern, Julie Ivančič ter Olivija Kresevič pa sta, oblečeni v narodno nošo, darovali košarico cvetja božji Materi Mariji. Da je bila izbrana tudi "Mati leta", o tem je gotovo povedal kaj tudi p. Janez.

Sledilo je slavlje v dvoranci ob dobro obloženih in okrašenih mizah, kar so nam pripravili mladi. Njim in pomočnikom iskrena zahvala. Če sem koga pozabila omeniti, pa naj mi oprostijo — sem pač še vedno

L. & E. K. Bayside Printing Service

Slovenska tiskarna

Poročna naznanila — Listke za konfete
Krstne Listke — Zahvalne Kartice
Vizitke — Pisemske Glave
Ter vse vrste knjig in računov.

Lastnik Lojze Kovačič

Very Reasonable Prices

A.H. 551 7451

89 CLARINDA ROAD, OAKLEIGH SOUTH 3167

HEIDELBERG CABINETS PTY. LTD.

FRANK ARNUŠ

Priporočamo se melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva po zmerni ceni.

7 LONGVIEW COURT,
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)

TEL.: 465 0263
A.H.: 459 7275

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction

A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2165

72 3093

Sydneyskim Slovincem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

nova v Adelaidi ter vseh še ne poznam.

Bog te živi, mladi rod med nami! V imenu vseh mater adelaidskega slovenskega središča svete Družine — Marta Zrim.

KEILOR DAWNS, VIC. — Ob nedavni smrti dragega moža in očeta bi se želeli zahvaliti vsem, ki so nam v dnevih žalosti in prej v dolgotrajni bolezni

IVANA VUKA

stali ob strani ter nam dajali pomoč in tolažbo. Posebna hvala dragi mami, bratu z družino, sestri z dru-

žino, botrom Štefanu in Angelici Zver z družino ter vsem prijateljem, ki so pomagali Ivanu na smrtni postelji in mu lajšali bolečine, pa bili tudi nam v veliko oporo.

Iz srca smo hvaležni vsem, ki so obiskovali dragega pokojnika v bolnišnici ali doma, se udeležili molitve rožnega venca in maše zadušnice ter njegove zadnje poti na keilorsko pokopališče. Topla zahvala tudi za vence in rože, ki so prekrile njegov zadnji domek na zemlji.

Dobri Bog vam vsem poplačaj, IVANA pa sprejmi v večni mir k sebi v nebesa!

Žalujoča žena Štefka Vuk
ter sinova Johnny in Michael

BLACKTOWN, N. S. W. — Dragi pater urednik, tu vam pošiljam denar za naročnino in v dar za Tiskovni sklad. Obenem naj porabim to priliko, da se Vam prav iz srca zahvalim, ko ste nam v zadnji številki tako pregledno od začetka do konca opisali zgodovino Svete gore. Tudi jaz sem v svojem življenju večkrat poročal k Svetogorski Kraljici. V ponos si štejem, da sem bil

romar na dan, ko so milostno podobo prinesli tretjič nazaj v njeno romarsko svetišče. Takrat je bilo veliko miličnikov na cestah okrog Nove Gorice. Ustavljali so ljudi ter jih spraševali, kam gredo. Če so odgovorili, da so namenjeni na romanje na Sveto goro, so jih poslali nazaj. Nekateri so šli po ovinkih dalje, drugi pa so se ustrašili in se vrnili domov. A vseeno je bilo tisti dan zelo veliko ljudi na Sveti gori.

Želim uredništvu veliko uspehov in vse lepo pozdravljam — Gabriel Čefarin.

KDO BI VEDEL POVEDATI . . .

. . . kje je **MARIJA VALDI** (Maruška), katere zadnji naslov je bil 24 Liggins Road, Hazelbrook, N.S.W. 2779. Njen mož **Lucio Valdi** je umrl leta 1984 in od takrat njena sestra **Pavla Uršič** (Prešernova ulica 9, 65280 IDRIJA, Slovenija) ni dobila od nje nobenega glasu več. Kdor bi kaj vedel o pogrešani, naj sporoči sestri, ali pa uredništvu MISLI.

O Mariji Valdi je spraševala že v Mislih zadnjega decembra naročnica **Pavla Marinovich** iz Queenslanda, ki ji je Marijina sestra v Idriji osebno izrazila svojo skrb za pogrešano. Žal nismo imeli uspeha in zdaj ponovno prosimo bralce za sodelovanje pri iskanju.

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN
LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

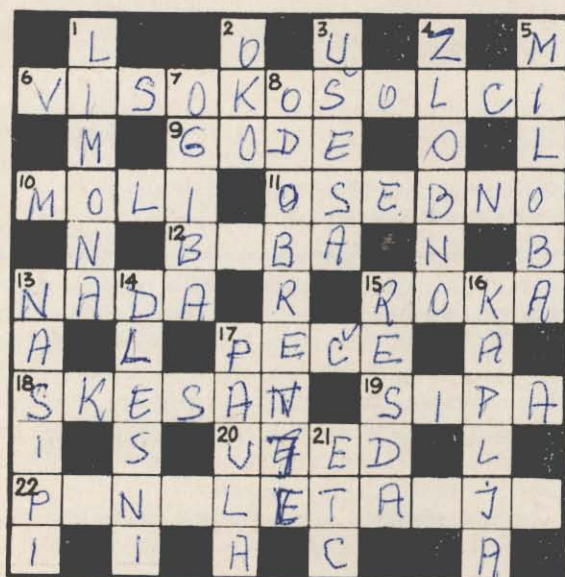
SN

foto-slikar

Simon Novak

- Otroški in družinski portreti na domu
- Poroke v domačem okolju ali po želji
- Posebni družinski prazniki — rojstni dnevi, zaroke, obletnice in slično
- Priporoča se vam vaš rojak **Simon Novak**
Melbourne, Victoria **367 8405**

Križanka (Ivanka Žabkar)

Vodoravno: 6. učenci visoke šole; 9. igra na gosli; 10. pogovarja se z Bogom; 11. iz oči v oči; 12. razvojna stopnja pri gotovih žuželkah; 13. upanje; 15. del telesa; 17. vroče je, žge; 18. spokojen; 19. morska žival; 20. ugriz; 22. bršljanovo rast lahko tako imenujemo.

Navpično: 1. kisel sadež; 2. eden naših organov; 3. zavihkom pri knjigi ali zvezku pravimo tako; 4. hudobno; 5. zunanji izraz usmiljenega značaja; 7. (se) izmika; 8. ugodna rešitev prošnje; 13. utrjeni pasovi nizkega zemljišča ob vodi; 14. del čeljusti; 15. gotovo, seveda; 16. za oko vidna najmanjša količina tekočine; 17. v angleščini ne preveč uporabljano žensko ime; 21. angleška kratica za našo itd.

Rešitev pošljite na uredništvo do 7. julija!

“Imam prijatelja, ki trdi, da njegova pra-pra-pra-pa-pa-babica še živi.”

“Nemogoče! Tvoj prijatelj laže.”

“Nič ne laže, ampak – jecja.”

“Janez, kakšna razlika je med kilogramom železa in kilogramom kurjega perja?”

“Kakšna razlika naj bi bila! Kila je kila.”

“Kaj res? Kar spusti kilo železa na levo nogo in kilo perja na desno, pa boš spoznal razliko!”

“Očka, koliko pa stane, ko se poročiš?”

“Kaj vem, sine, vem samo to, da jaz še vedno plačujem.”

**SMEH
JE ZDRAV
CELÓ OB
SODOBNI
LJUDSKI
MODROSTI. . .
/Uvoženo k nam
iz Slovenije/**

+ Čudno res: toliko funkcionarjev, pa nič ne funkcionira!

+ Pri sestopanju z oblasti bi komunistom marsikdo rad pomagal, da bi šlo hitreje.

+ Najslabše so tiste prodane duše, ki so kupljene na državne stroške.

+ Eni imajo delavski razred v srcu, drugi na vesti.

+ Če bomo tako nadaljevali, se bomo daleč vrnili.

+ Od takrat, ko so nam začeli obljubljati raj, je naše življenje postalo pekel.

+ Vse naše težave so prehodne: že ves čas prehajajo z vodstva na delavski razred.

+ Država krade, ne da bi vlamljala.

+ Funkcionarji že imajo, kar potrebujejo. A tudi navadnim ljudem je že vsega dovolj.

+ So člani Zveze komunistov, ki ne marajo partijske zastave. Na njej je preveč orodja.

+ Veliko nas je takih, ki si upamo vsakomur ob vsakem času v obraz povedati, kaj si o njem mislimo – dobrega.

REŠITEV križanke majske številke:

Vodoravno: 1. skala; 4. prelaz; 8. pritok; 10. Bovec; 12. omaka; 14. članica; 17. idol; 19. kresati; 20. podplat; 22. INRI; 23. tilnika; 26. stran; 28. kanim; 29. antena; 31. čekani; 32. člana.

Navpično: 1. srpič; 2. Atila; 3. ako; 5. riba; 6. livada; 7. zrcali; 9. kockata; 11. okisan; 13. Martina; 15. Leon; 16. napiti; 18. otok; 20. piskač; 21. drsnik; 24. ideja; 25. agava; 27. rman; 30. noč.

Rešitev so poslali: Ivanka Študent, Sestre v Slomškovem domu, Vinko Jager, Francka Anžin in Marija Špilar, Mirko Cuderman, Sestri Petra in Ema, Jože Grilj, Ivan Podlesnik, Jože Štrifot. – Žreb je izbral za nagrado tokrat Vinka Jagra.

KRAŠKI IZLIVI – Pesmi Marcele Bole, Melbourne. Cena 7.– dol.
ISKANJE – Pesmi Petra Košaka, Melbourne. Cena 3.– dol.
CVET LJUBEZNI – Pesmi Ivana Lapuha, Melbourne. Cena 4.– dol.
SVETO PISMO NOVE ZAVEZE v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlago težko razumljivih mest. Cena 6.– dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika s 305 stranmi. Cena 5.– dol.
HVALIMO GOSPODA je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika, z dodatkom stalnih mašnih in drugih molitev. Cena je 5.– dol. Ista pesmarica v skrajšani obliki stane 2.– dol.

HOJA ZA KRISTUSOM je knjižica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtno spise Tomaža Kempčana. Cena 5.– dolarjev.

SHEPHERD OF THE WILDERNESS – Angleški življenjepis misijonarja Baraga v žepni izdaji. Spisal Bernard J. Lambert. Cena 2.– dol.

DREAM VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center, USA. Cena 12.– dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kopal. Cena 8.– dol.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja, N.S.W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6.– dol.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Dragica Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbournu. Cena 22.– dolarjev.

Imamo še več knjig našega matičnega, zamejskega in zdomskega trga.

LEPOTE SLOVENSKE CERKVA je monumentalna knjiga z 283 barvnimi posnetki. Avtor slik je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Cena 49.– dol.

GORIŠKE MOHORJEVKE 1989 so na razpolago. Štiri zanimive knjige, vredne branja: **Spoštovani** (Albino Luciani), **PE-FAU Spomini** (Miloš Vauhnik), **Primorski biografski leksikon** (14. snopič) in **Koledar** z različnimi zanimivimi članki. Cena celotne zbirke je 30.– dolarjev.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s pristrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irwing Street, PHILLIP (CANBERRA), A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

FOR ALL YOUR
TRAVEL REQUIREMENTS:
AIRLINES
TOURS
CRUISES
COACHES
ACCOMMODATION
TRAVEL INSURANCE
PLEASE CONTACT:
ANGIE — CHARLES — or ERIC
G R E G O R I C H

DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109
Telefon: 842 5666

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, ZAGREBA, TRSTA in DUNAJA
/enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA . . ./

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in jugoslovansko vizo!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL
1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666